

Бюлетинът е изготвен по последни данни публикувани към 31.07. 2020 г.

Цитираните данни в бюлетина са последните данни, публикувани в официалните източници: Министерство на финансите, Българска народна банка, Национален статистически институт, Национална агенция по заетостта.

Електронната система, използвана за теглене на данни от официалните източници е Macrobond .

Обединена българска
банка
Дирекция
Главен икономист

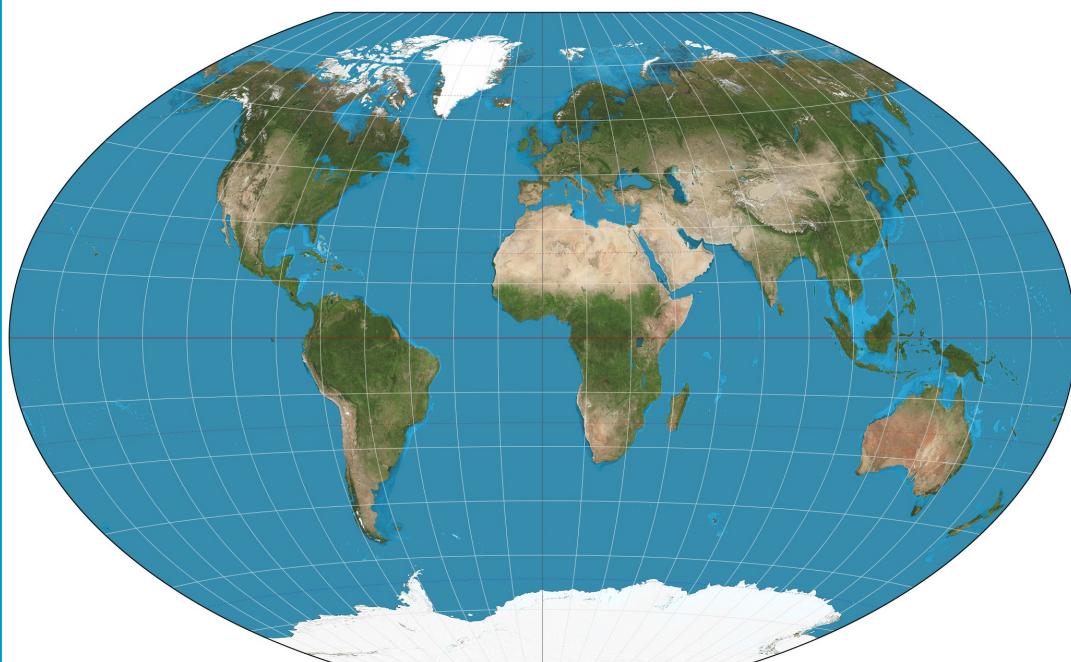
За контакти:

Петя Цекова
Главен икономист
e-mail:
Petia.Tzekova@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2980

Петър Игнатиев
Главен анализатор
e-mail:
Petar.Ignatiev@ubb.bg
тел.:+359 2 811 2982

АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ

МЕСЕЧЕН ИКОНОМИЧЕСКИ БЮЛЕТИН

Август 2020 г.

гр. София

- Икономиката в еврозоната се сви с 12,1% за второ тримесечие 2020 г., като влезе в тежка рецесия. Това е най-големият рекорден спад, като причината за свиването на глобалното търсене е наложеното блокиране, за да се ограничи разпространението на коронавирусната пандемия. Очаква се годишният процент на инфлация в еврозоната да достигне до 0,4% през юли 2020 г. спрямо 0,3% през предходния месец и над пазарните очаквания за 0,2% ръст. Сезонно коригираният процент на безработицата в еврозоната се увеличи до 7,8% през юни 2020 г. от ревизираните нагоре 7,7% през предходния месец и над пазарните очаквания от 7,7%. Това е най-високата безработица от февруари миналата година на фона на коронавирусната криза.
- Брутният вътрешен продукт на Италия се сви с -12,4% за второ тримесечие 2020 г., след ревизирано свиване от -5,4% през предходния период и в сравнение с пазарните очаквания от спад от -15%. Това е най-стръмният темп на свиване, откакто е формиран динамичния ред през 60-те години на миналия век, тъй като страната беше една от най-силно засегнатите от коронавирусната пандемия. Очаква се потребителските цени в Италия да спаднат с -0,3% спрямо предходната година през юли 2020 г., след спад от -0,2% през предходния месец и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -0,1%. Нивото на безработица в Италия нарасна до 8,8% през юни 2020 г. от ревизираните нагоре 8,3% през предходния месец и над пазарните очаквания от 8,6%, тъй като коронавирусната пандемия продължава да засяга пазара на труда.
- Френската икономика се сви с рекордните -13,8% за второ тримесечие 2020 г. в сравнение с пазарните прогнози за свиване с -15,3% и след ревизиран спад от -5,9% през предходното тримесечие. Икономическата рецесия се задълбочи след избухването на COVID-19 оказва огромно влияние върху икономиката, като несъществените дейности бяха затворени между средата на март и началото на май. Равнището на безработица във Франция намаля до 7,8% през първото тримесечие на 2020 г., най-ниското ниво от четвърто тримесечие 2008 г. и под пазарните очаквания от 8,4%, поради рязък спад в броя на безработните, които се обявяват за налични или активно търсят работа през периода на блокиране. Само в големите градове на Франция, равнището на безработица възлиза на 7,6%. Инфлацията във Франция се повиши до 0,8% през юли 2020 г. от 0,2% през юни, като надхвърли пазарните прогнози от 0,3%. Това е най-високото отчитане от февруари насам, тъй като икономиката се опитва да се възстанови от коронавирусната пандемия.
- Брутният вътрешен продукт на Испания се сви с -18,5% на тримесечна база за второ тримесечие 2020 г., най-стръмният период на свиване и в сравнение с пазарните очаквания за спад от 16,6%. Спадът беше предизвикан от едни от най-строгите коронавирусни блокирания в Европа, които доведоха страната до най-голямата рецесия досега. Испанската икономика се сви с рекордните -22,1% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като навлезе в най-голямата рецесия и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -19,7%. Равнището на безработица в Испания нарасна до 15,33% през второто тримесечие на 2020 г., която стойност е най-високата от първото тримесечие на 2018 г., но под пазарните очаквания от 16,70%, като степента на коронавирусната криза се маскира, като не се отчитат хора, които са на свобода и тези, които не отговарят на техническата критерии за Страната изпадна в дефлация през април, когато пандемията на коронавирус удари икономиката. Очакваме спад на БВП в Испания от -12,7% през 2020 г. и възстановяване от 7,2% през 2021 г.
- Икономиката на Литва се сви с 5,1% на тримесечна база и с 3,7% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като страната влезе в техническа рецесия поради коронавирусната криза. Годишният процент на инфлация в Литва достигна 1,0% през юли 2020 г., непроменен спрямо предходния месец. Нивото на безработица в Литва се увеличи до 12,8% през юли от 12,1% през юни 2020 г.
- Икономиката на Словения се сви с -2,3% на годишна база през първото тримесечие на 2020 г., след като се увеличи с 1,7% през предходния период. Това беше първото свиване от третото тримесечие на 2013 г., когато пандемията на коронавирус започна да удря икономиката. Равнището на безработица в Словения се повиши до 9,3% през май 2020 г. от 9,1% през предходния месец. Потребителските цени в Словения се увеличиха с 0,3% спрямо година по-рано през юли 2020 г., като се възстановиха от три последователни месеца на дефлация. Очакваме спад на БВП в Словения от -10.0% през 2020 г. и възстановяване от 7.0% през 2021 г.
- Брутният вътрешен продукт на Полша се сви с 8,2% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г. Годишната инфлация на Полша спадна до 3% през юли 2020 г. от 3,3% през предходния месец и под предварителната оценка от 3,1%. Нивото на безработица в Полша достигна 6,1% през юли 2020 г., непроменено спрямо предходния месец.

- Румънският брутен вътрешен продукт се сви с 12,3% на тримесечна база и с 10.5% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г. Годишният темп на инфлация в Румъния се увеличи до 2,8% през юли 2020 г. от 2,6% през предходния месец. Сезонно коригираната безработица в Румъния възлиза на 5,2% през юни 2020 г., непроменена спрямо предходния месец.
- На годишна база брутният вътрешен продукт на Обединеното кралство намаля с 21,7%. Налице е мащабно нарушение на икономическата активност поради пандемията на коронавирус и усилията на правителството да го овладее. Годишният темп на инфлация във Великобритания скочи до 1% през юли 2020 г. от 0,6% през юни, надхвърляйки пазарните прогнози от 0,6%. Коефициентът на безработица във Великобритания възлиза на 3,9% през второто тримесечие на 2020 г., непроменен спрямо предходния тримесечен период и под пазарните очаквания от 4,2%, тъй като много хора се отказаха да търсят работа и поради това не се считаха за безработни.
- Американската икономика се сви с -32,9% на тримесечна база за второто тримесечие на 2020 г. в сравнение с прогнозите за понижаване от -34,1%, показва предварителната оценка. Това е най-голямото свиване досега, тласкащо икономиката към рецесия, тъй като коронавирусната пандемия принуди много предприятия, включително ресторанти, кафенета, магазини и фабрики да затворят и хората да останат у дома, като това навреди на потребителските и бизнес разходи. БВП в Съединените щати се сви с -9,50% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Равнището на безработицата в САЩ спадна до 11,1% през юни 2020 г., като намаля още от най-високата стойност от 14,7%, достигната през април и остана под пазарните очаквания от 12,3%, тъй като много хора се завърнаха на пазара на труда след седмици на коронавирусни ограничения. Годишната основна инфлация, която изключва храните и енергията, е непроменена на 1,2%, а месечната стойност нараства до 0,2%. В САЩ очакваме БВП да се свие с -6,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в САЩ от 4,4% през 2021 година.
- Японската икономика се сви със 7,8% на тримесечна база през второ тримесечие 2020, в сравнение с пазарните прогнози за 7,6% спад и след 0,6% спад в предходния период. БВП в Япония се сви с 9,9% през второто тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Инфлацията на потребителските цени в Япония се повиши до 0,3% през юли от над 3-годишно дъно от 0,1% на годишна база през юни 2020 г., тъй като пандемията продължи да затруднява потреблението, изключвайки храните. Нивото на безработица в Япония се понижи до 2,8% през юни 2020 г. спрямо 2,9% през предходния месец и пазарните очаквания от 3,1%.
- Китайската икономика нарасна със сезонно изгладени 11,5% за второ тримесечие 2020 г., след ревизирано свиване с -10,0% през предходното тримесечие и в сравнение с пазарните очаквания от 9,6% увеличение. Китайската икономика нарасна с 3,2% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като се възстанови от рекордното свиване от 6,8% през предходния тримесечен период и надхвърли пазарния консенсус за 2,5% разрастване. Равнището на безработица в Китай намалява до 5,7% през юни от 5,9% през май 2020 г. Годишната инфлация в Китай нарасна до 2,5% през юни 2020 г. от 14-месечно дъно от 2,4% през предходния месец и в съответствие с пазарните очаквания.
- Турската лира премина 7,3 спрямо щатския долар за първи път от 07.08.2020 г., тъй като инвеститорите се притесняват от способността на държавата да поддържа валутата. Последните данни показват, че брутните валутни резерви на страната паднаха до 14-1/2-годишно минимум. Покачването на курса на долара ще увеличи едновременно инфлацията и безработицата. Също така, броят на индекса на очакванията за безработица, показател за здравето на пазара на труда, спадна до 61 от 62,1. Инфлацията на потребителските цени в Турция се понижи до 11,76% на годишна база през юни 2020 г., от десетмесечен връх от 12,62% през предходния месец и под пазарните очаквания от 12,1%, тъй като икономиката продължава да излиза от блокирането поради коронавирусната пандемия.

- На заседание на 16 юли 2020 г. Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения, свързани с паричната политика: 1) Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%. 2) Управителният съвет ще продължи покупките по програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PEPP), чийто общ размер е 1350 млрд. евро. Управителният съвет ще извършва нетни покупки на активи по PEPP най-малко до края на юни 2021 г. и във всеки случай докато не прецени, че кризата с коронавируса е отминала. Управителният съвет ще реинвестира погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по PEPP, най-малко до края на 2022 г. 3) Нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро наред с покупките по допълнителния временен пакет в размер на 120 млрд. евро до края на годината. Управителният съвет продължава да очаква месечните нетни покупки на активи по програмата за закупуване на активи да продължат толкова дълго, колкото е необходимо, за да засилят стимулиращото въздействие на основните лихвени проценти на ЕЦБ, и да приключат малко преди той да започне да ги повишава. 4) Управителният съвет ще продължи също така да предоставя значително количество ликвидност посредством операциите си по рефинансиране. По-специално, в последната операция от третата поредица целеви операции по дългосрочно рефинансиране (TLTRO III) бе отбелязано много голямо търсене на средства и това подпомага кредитирането на предприятията и домакинствата. Управителният съвет остава в готовност да приспособи всички свои инструменти, както е целесъобразно, за да осигури устойчиво доближаване на инфлацията към целевото равнище в съответствие със стремежа си към симетрия.
- Комитетът за парична политика на Банката на Англия (MPC) определя паричната политика за постигане на целта за инфлация от 2% и по начин, който спомага за поддържане на растежа и заетостта. В този контекст нейното предизвикателство понастоящем е да отговори на икономическото и финансовото въздействие на пандемията Covid-19. На заседанието си, приключило на 4 август 2020 г., Комитетът по парична политика гласува единодушно за поддържане на основния лихвен процент на 0,1%. Комитетът гласува единодушно Банката на Англия да продължи със съществуващите си програми за покупки на държавни облигации на Обединеното кралство и за покупки на нефинансови корпоративни облигации с инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, запазвайки целта за общия запас от тези покупки при 745 милиарда паунда.
- Федералният резерв се ангажира да използва пълния набор от инструменти за подпомагане на американската икономика в това време на предизвикателства, като по този начин постига своите максимални цели за заетост и стабилност на цените. Коронавирусната епидемия причинява огромни човешки и икономически трудности в Съединените щати и по целия свят. Пътят на икономиката ще зависи значително от хода на вируса. Продължаващата криза в областта на общественото здравеопазване ще окаже голяма тежест върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в краткосрочен план и представлява значителен риск за икономическите перспективи в средносрочен план. В светлината на това развитие Комитетът реши да запази целевия диапазон за процент на федералните фондове на 0% до 0,25%. Комитетът очаква да запази този целеви диапазон, докато не се увери, че икономиката е издържала на последните събития и е на път да постигне максималните си цели за заетост и стабилност на цените. За да подпомогне притока на кредити към домакинствата и бизнеса, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи притежанията си на държавни ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с жилищни и търговски ипотeki на държавни агенции, поне с текущите темпове, за да поддържа безпроблемно функциониране на пазара, като по този начин насърчава ефективното предаване на парична политика към по-широки финансови условия. В допълнение, бюрото за отворен пазар ще продължи да предлага мащабни операции за договаряне за обратно изкупуване за една нощ и за по-дълъг срок.

- На заседанието на паричната политика, проведено на 15.07.2020 г., Съветът по политика на Банката на Япония реши следното. 1) Контрол на кривата на доходност. Краткосрочният лихвен процент по политиката: Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансовите институции в Банката. Дългосрочната лихва: Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. Докато прави това, доходността могат да се движат нагоре и надолу до известна степен, главно в зависимост от развитието на икономическата активност и цените. (2) Насоки за покупка на активи По отношение на покупките на активи, различни от покупките на държавни облигации от Япония, Банката на Япония реши с единодушие да определи следните насоки. а) За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно. б) Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Освен това до края на март 2021 г. тя ще извършва допълнителни покупки с горната граница на сумите, непогасени от 7,5 трилиона йени за всеки .
- Китай започна да намалява спешните парични улеснения, които използва за подкрепа на икономиката си в отговор на коронавирусната пандемия. Избягвайки рецесия с по-силен от очакваното икономически растеж през второто тримесечие и със загриженост за създаването на излишък от дългове и финансови балони, Китай вижда по-малка нужда от допълнителни евтини пари. На 20.07.2020 г. РВОС обяви, че ще остави основната си лихва за заем непроменена - третия пореден месец без промяна на по-своината лихва. На фона на избухването на коронавирусната пандемия, през февруари и април РВОС намали лихвения процент на кредита два пъти тази година. Китайската централна банка (РВОС) държеше основните си лихвени проценти за трети пореден месец непроменени при фиксирането си през юли на фона на признаци, че икономиката се възстановява от шока, причинен от кризата COVID-19. Едногодишният основен лихвен процент (LPR) остана непроменен на 3,85% спрямо предходното месечно фиксиране, докато петгодишният остана на 4,65%. Китайската централна банка също се въздържа от понататъшно намаляване на коефициента на резерви на банките за два месеца, въпреки широко разпространените пазарни очаквания за поне още едно намаление. Тя намали съотношението три пъти тази година, размразявайки 1,75 трилиона юана (250 милиарда щатски долара).
- Комитетът по парична политика (Комитетът) на Турската централна банка реши да поддържа основният лихвен процент (лихвен процент по едноседмичен репо търг) на 8,25%. Въпреки ограничаващите ефекти от условията на съвкупното търсене, свързаното с пандемията увеличение на производствените разходи доведе до увеличаване на тенденциите на основните показатели за инфлация. Международните цени на стоки продължават да ограничават потребителската инфлация, докато инфлацията на храните се повишава поради сезонните и пандемичните ефекти. Комитетът поддържа мнението, че стимулираните от търсенето дезинфлационни ефекти ще станат по-разпространени през втората половина на годината, но рисковете от прогнозата в края на годината се считат за по-високи поради неотдашните реализации на инфлацията. Съответно, като взе предвид всички фактори, влияещи на перспективата за инфлацията, Комитетът реши да запази процента на политиката непроменен. Комитетът оценява, че поддържането на устойчив процес на дезинфлация е ключов фактор за постигане на по-нисък държавен риск, по-ниски дългосрочни лихвени проценти и по-силно икономическо възстановяване. Поддържането на процеса на дезинфлация в съответствие с целевия път изисква продължаване на предпазлива парична позиция. В тази връзка паричната позиция ще бъде определена, като се вземат предвид показателите за основната тенденция на инфлацията, за да се гарантира продължаването на процеса на дезинфлация. Централната банка ще продължи да използва всички налични инструменти за постигане на ценовата стабилност и финансовата стабилност.

- Цената на Brent намалява с -0.60 долара за барел или -1.35% до 44.480 долара за барел на 7 август. Цената на суровия петрол намалява с -0,57 долара за барел или -1,38% до 41,370 долара за барел на 7 август. Цените на петрола паднаха на 7 август 2020 г. на фона на ескалиращото напрежение между САЩ и Китай и нарастващите опасения, че скокът на глобалната коронавирусна пандемия може да попречи на възстановяването на търсенето на гориво.
- Август 2020 г. започна с очаквания за добра реколта отвъд океана и с намалени прогнози за добива в ЕС, а търговците заеха очаквателна позиция до получаване на по-обективни данни за резултатите от жътвата. Все пак повечето експерти характеризират глобалния баланс като позитивен за купувачите. В началото на месеца нямаше значителни промени в цените на основните зърнени контракти по световните борсови пазари. Пшеницата в САЩ се понижи с 9,00 долара до 229,00 долара/тон, тази във Франция спадна с 4,00 евро до 185,00 евро/тон. Цената в Украйна се вдигна с 2,00 долара до 203,00 долара/тон, тази в Русия не се промени – 205,00 долара/тон. При царевичката минус 8,00 долара до 158,00 долара/тон в Чикаго, без промяна в Украйна – 184,00 долара/тон и плюс 1,00 евро във Франция до 183,00 евро/тон. Ечемикът в Украйна е на 186,00 долара/тон, повишение с 3,00 долара, във Франция също повишение с 5,00 евро до 173,00 евро/тон.

- Срокът на извънредната епидемична обстановка в България се удължава до 31 август 2020 г. по решение на правителството на България. Правителството предлага нови социално-икономически мерки за подпомагане на засегнатите от кризата след пандемията от COVID-19.
- Протестите в България продължават близо 40 дни и създават политически риск за страната ни.
- За януари – юни 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1251,8 млн. евро (2,2% от БВП) при излишък от 1122,1 млн. евро (1,8% от БВП) за януари – юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 225,5 млн. евро (0,4% от БВП) при дефицит от 948,1 млн. евро (1,6% от БВП) за същия период на 2019 г.
- За януари – юни 2020 г. инвестициите в България са в размер на 263 млн. евро (0,5% от БВП), като е по-малък със 128,3 млн. евро (32,8%) от този за януари – юни 2019 г. (положителен поток от 391,3 млн. евро, 0,6% от БВП).
- През юли 2000 г. международните резерви на БНБ са в размер на 54,5 млрд. лева (27,8 млрд. евро) и нарастват с 9,3% на годишна база като поддържат стабилността на Валутния борд в България.
- През второто тримесечие на 2020 г. БВП на България намалява с 8.2% спрямо съответното тримесечие на предходната година и с 9.8% спрямо първото тримесечие на 2020 г. според сезонно изгладените данни.
- Общият показател на бизнес климата през юли 2020 г. нараства с 2,5 пункта спрямо предходния месец. Увеличение на показателя се наблюдава в търговията на дребно и в сектора на услугите, в промишлеността запазва нивото си от юни 2020 г., а в строителството е регистрирано понижение.
- По предварителни данни през юни 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство се увеличава с 5,8% в сравнение с май 2020 година. През юни 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 7,7% спрямо съответния месец на 2019 година.
- По предварителни сезонно изгладени данни през юни 2020 г. оборотът в раздел Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети по съпоставими цени нараства с 0,9% спрямо предходния месец.
- По предварителни данни през юни 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 4,8% над равнището от предходния месец. През юни 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. календарно изгладеният индекс на строителната продукция намалява с 2,2%.
- През юни 2020 г. по време на продължаващата епидемична обстановка в страната приходите от нощувки през юни 2020 г. достигат 23.1 млн. лв., или с 88.8% по-малко в сравнение с юни 2019 година.
- Индексът на потребителските цени за юли 2020 г. спрямо юни 2020 г. е 100,5%, т.е. месечната инфлация е 0,5%. Инфлацията от началото на годината е минус 0.5%, а годишната инфлация за юли 2020 г. спрямо юли 2019 г. е 1,2%. Средногодишната инфлация е 2.6%.
- Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2020 г. е 1 698 лв. и спрямо същия период на 2019 г. се повишава с 9,7%. Общият разход на лице от домакинство през второто тримесечие на 2020 г. е 1 384 лв. и намалява с 1,3% спрямо същото тримесечие на 2019 година. Потреблението на основни хранителни продукти средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2020 г. се променя спрямо същото тримесечие на 2019 година.
- През второто тримесечие на 2020 г. коефициентът на безработица е 5.9%, а коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 72.2%. Към края на юни 2020 наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на юни 2020 г. намаляват с 1.0% спрямо края на март 2020 г. и достигат 2.24 милиона. През второто тримесечие на 2020 г. средната брутна месечна работна заплата нараства с 1.5% спрямо първото тримесечие на 2020 г. и достига 1 337 лева.
- Към края на юни 2020 г. бюджетното салдо е положително и заема 1,5% от БВП. Фискалният резерв на България е в размер на 9,89 млрд. лева и заема 8,4% от БВП.
- Към края на юни 2020 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 24 561,8 млн. лева и заема 20,9% от БВП.
- Към края на юни 2020 г. размерът на brutния кредитен портфейл на клиенти на банковата система в края на юни е 67,0 млрд. лв. и нараства с 0,4% на месечна база и с 6,1% на годишна база. Относителният дял на кредитите в БВП е 52%. Общият размер на депозитите от клиенти на банковата система надхвърля 93,3 млрд. лева и нарастват с 0,2% на месечна база и с 8% на годишна база. Относителният им дял в БВП е 73,7%. Относителният дял на неработещите кредити е 8,1% от общия обем кредити спрямо 8% към края на март 2020г.

ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ

Икономики на развитите страни

Евро зона

Икономиката в еврозоната се сви с 12,1% за второ тримесечие 2020 г., като влезе в тежка рецесия, показва предварителна оценка. Това е най-големият рекорден спад, като причината за свиването на глобалното търсене е наложеното блокиране, за да се ограничи разпространението на коронавирусната пандемия. Всички големи икономики в региона отбелязаха рекордни спадове на БВП: Испания (-18,5%), Италия (-12,4%), Франция (-13,8%) и Германия (-10,1%). Икономиката на еврозоната се сви с рекордните -15,0% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като потвърди навлизането в стръмна рецесия и в сравнение с пазарните очаквания за спад от 14,5%. Очаква се годишният процент на инфлация в еврозоната да достигне до 0,4% през юли 2020 г. спрямо 0,3% през предходния месец и над пазарните очаквания за 0,2% ръст. Основният натиск за повишаване идва от услугите (0,9% срещу 1,2% през юни); неенергийни индустриални стоки (1,7% срещу 0,2%); и храни, алкохол и тютюн (2% срещу 3,2%). Годишната основна инфлация, която изключва променливите цени на енергията, храните, алкохола и тютюна и която ЕЦБ разглежда като цел в своите решения, вероятно ще се ускори до 1,2% от 0,8% през предходния месец. На месечна база се очаква потребителските цени да се понижат с -0,3%, след 0,3% увеличение през юни. Сезонно коригираният процент на безработицата в еврозоната се увеличи до 7,8% през юни 2020 г. от ревизираните нагоре 7,7% през предходния месец и над пазарните очаквания от 7,7%. Това е най-високата безработица от февруари миналата година на фона на коронавирусната криза. Броят на безработните лица нараства с 203 хил. на 12.685 млн., като няколко държави от целия блок остават под ограничителните мерки заради епидемията COVID-19. Сред най-големите икономики на блока най-високите нива на безработица са регистрирани в Испания (15,6%), Италия (8,8%) и Франция (7,7%), докато най-ниска е наблюдавана в Германия (5,8%). Коефициентът на безработица сред младите хора, измерващ търсещите работа на възраст от 15 до 24 години, нарасна до 17% от 16,5% през май. Като се има предвид Европейският съюз като цяло, през юни процентът на безработица е 7,1%, спрямо 7,0% за предходния месец. Нашата годишна прогноза за спад при базовия сценарий за еврозоната е -8,3%. Очакваме възстановяване от 5,2% през 2021 година.

Италия

Брутният вътрешен продукт на Италия се сви с -12,4% за второ тримесечие 2020 г., след ревизирано свиване от -5,4% през предходния период и в сравнение с пазарните очаквания от спад от -15%. Това е най-стръмният темп на свиване, откакто динамичния ред започна през 60-те години на миналия век, тъй като страната беше една от най-силно засегнатите от коронавирусната пандемия. Правителството беше принудено да въведе строги ограничителни мерки от 9 март, които постепенно бяха облекчени едва от 4 май. Италианската икономика се сви с рекордните -17,3% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., влязла в стръмна рецесия и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -18,7%, показва предварителна оценка, тъй като предизвиканите от коронавирусната пандемия блокирания засегнаха активността и потреблението. Очаква се потребителските цени в Италия да спаднат с -0,3% спрямо предходната година през юли 2020 г., след спад от -0,2% през предходния месец и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -0,1%, показва предварителна оценка. Цените продължават да спадат за транспорт (-3,3% срещу -3,7% през юни); жилищни и комунални услуги (-3,6% срещу -4,4%), от които регулирани (-12% спрямо -14,1% през юни) и нерегулирани енергийни продукти (-9% спрямо -11,2%); комуникация (-4,2% срещу -3%); и ресторанти и хотели (-0,2%, същото като през юни). Годишният процент на основната инфлация, която изключва енергията и непреработените храни, ще се понижи до 0,7% от 0,9% през юни. На месечна база потребителските цени вероятно ще спаднат с -0,1%, след увеличение от 0,1% през предходния месец. Равнището на безработица в Италия нарасна до 8,8% през юни 2020 г. от ревизираните нагоре 8,3% през предходния месец и над пазарните очаквания от 8,6%, тъй като коронавирусната пандемия продължава да удря пазара на труда. Броят на безработните нараства с 149 хил. на 2,204 млн., докато заетостта намалява с 46 хил. на 22,702 млн. Коефициентът на безработица сред младите хора, измерващ търсещите работа между 15 и 24 години, нарасна до 27,6% от 25,6% през май. Нашата прогноза е спад на италианския БВП от -10,7% през 2020 г. Очакваме възстановяване в Италия от 4,1% през 2021 година.

Франция

Френската икономика се сви с рекордните -13,8% за второ тримесечие 2020 г. в сравнение с пазарните прогнози за свиване с -15,3% и след ревизиран спад от -5,9% през предходното тримесечие. Икономическата рецесия се задълбочи след избухването на COVID-19 оказва огромно влияние върху икономиката, като несъществените дейности бяха затворени между средата на март и началото на май. Наблюдава се рязък спад в потреблението на домакинствата (-11,0% спрямо -5,8%), воден от по-нататъшен спад на разходите за стоки и услуги; дълготрайните инвестиции (-17,8% срещу -10,3%), основно водени от строителството; и държавните разходи (-8% срещу -3,5%). В допълнение, нетното външно търсене допринесе отрицателно, тъй като износет спадна с -25,5%. Икономиката на Франция се сви с рекордните -19,0% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като навлезе в стръмна рецесия, показва предварителна оценка, тъй като предизвиканите от коронавирусната пандемия блокирания засегнаха активността и потреблението. Равнището на безработица във Франция намалю до 7,8% през първото тримесечие на 2020 г., най-ниското ниво от трите месеца до декември 2008 г. и под пазарните очаквания от 8,4% поради рязък спад в броя на безработните, които се обявяват за налични или активно търсят работа през периода на блокиране. Само в големите градове на Франция, равнището на безработица възлиза на 7,6%. Коефициентът намалява значително сред лицата на възраст от 15 до 24 години (-0,7 пункта) и тези на възраст над 50 години (-0,4 пункта). Инфлацията във Франция се повиши до 0,8% през юли 2020 г. от 0,2% през юни, като надхвърли пазарните прогнози от 0,3%, показват предварителните прогнози. Това е най-високото отчитане от февруари насам, тъй като икономиката се опитва да се възстанови от коронавирусната пандемия. На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,4% след ръст от 0,1% през юни. Очакваме спад на БВП във Франция от -10,5% през 2020 г. и възстановяване от 6,4% през 2021 г.

Испания

Брутният вътрешен продукт на Испания се сви с -18,5% за второ тримесечие 2020 г., най-стръмният период на свиване и в сравнение с пазарните очаквания за спад от 16,6%. Спадът беше предизвикан от едни от най-строгите коронавирусни блокирания в Европа, които доведоха страната до най-голямата рецесия досега. Испанската икономика се сви с рекордните -22,1% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като навлезе в най-голямата рецесия и в сравнение с пазарните очаквания за спад от -19,7%. Равнището на безработица в Испания нарасна до 15,33% през второто тримесечие на 2020 г., която стойност е най-високата от първото тримесечие на 2018 г., но под пазарните очаквания от 16,70%, като степента на коронавирусната криза се маскира, като не се отчитат хора, които са на свобода и тези, които не отговарят на техническата критерии за безработица. Броят на безработните нараства с 55 хиляди до 3,368 милиона, докато заетостта намалява с рекордните 1,074 милиона до 18,607 милиона. В допълнение 1,019 милиона души отпаднаха от работната сила. Очаква се потребителските цени в Испания да спаднат с -0,6% спрямо година по-рано през юли 2020 г., след спад от -0,3% през предходния месец и в сравнение с пазарните очаквания за понижение от -0,3%, показва предварителна оценка. Страната изпадна в дефлация през април, когато пандемията на коронавирус удари икономиката. Очакваме спад на БВП в Испания от -12,7% през 2020 г. и възстановяване от 7,2% през 2021 г.

Литва

Икономиката на Литва се сви с 5,1% на тримесечна база за второ тримесечие 2020 г., като страната влезе в техническа рецесия поради коронавирусната криза. Отрицателните ефекти идват от търговията на едро и дребно, транспортирането и складирането, настаняването и обслужването на храни; производство; професионални, научни, технически, административни и спомагателни дейности. На годишна база БВП се свива с 3,7%, което е първото свиване след първото тримесечие на 2010 г., което е с 2,4% увеличение в предходния период. Годишният процент на инфлация в Литва достигна 1,0% през юли 2020 г., непроменен спрямо предходния месец. Инфлацията е облекчена за храни и безалкохолни (1,1% срещу 3% през юни); отдих и култура (0,7% срещу 1,1%); алкохолни напитки и тютюн (2,4% срещу 2,8%). Междувременно инфлацията на различни стоки и услуги беше стабилна (от 2,9%), докато цените на дрехите и обувките се възстановиха рязко (4,7% срещу -1,2%). За разлика от тях, цените продължават да падат за транспорт (-4,2% спрямо -6,2%); жилищни и комунални услуги (-5,9% срещу -3,3%). На месечна база потребителските цени спаднаха с 0,3% през юли, след 0,5% печалба през юни. Нивото на безработица в Литва се увеличи до 12,8% през юли от 12,1% през юни 2020 г.

Словения

Икономиката на Словения се сви с -2,3% на годишна база през първото тримесечие на 2020 г., след като се увеличи с 1,7% през предходния период. Това беше първото свиване от третото тримесечие на 2013 г., когато пандемията на коронавирус започна да удря икономиката. Потребителските разходи се свиха с -6.4%, след като през четвъртото тримесечие на 2019 г. се увеличиха с 1.2%; и брутно образуване на основен капитал спадна с -6.3%, по-бързо от спад от -4.5%. За разлика от тях държавните разходи нараснаха с 5,8%, възстановявайки се от спад от 2%. Що се отнася до нетната търговия, износет спадна с -1.6% (спрямо -0.9% през четвъртото тримесечие на 2019 г.), а вносет намаля с по-бързо -2.5% (спрямо -0.8% през четвъртото тримесечие на 2019). Сезонно коригираната на тримесечна база икономиката се свива с -4,5%, след 0,4% ръст през предходния период. Това е първият спад от последното тримесечие на 2012 г. Равнището на безработица в Словения се повиши до 9,3% през май 2020 г. от 9,1% през предходния месец. Потребителските цени в Словения се увеличиха с 0,3% спрямо година по-рано през юли 2020 г., като се възстановиха от три последователни месеца на дефлация. Хармонизираният индекс на потребителските цени спадна с -0,3%, по-малко от спада с 0,8% през юни. Очакваме спад на БВП в Словения от -10.0% през 2020 г. и възстановяване от 7,0% през 2021 г.

Полша

Брутният вътрешен продукт на Полша се сви с 8,2% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., след като се увеличи с 2% през предходното тримесечие и в сравнение с пазарните очаквания от 8,6%. Това беше най-рязкото свиване на фона на пандемията на коронавирус и усилията на правителството да ограничи разпространението на вируса. На сезонно изгладена тримесечна база икономиката спадна с 8,9%, най-много от началото на сериите и след спада от 0,4% през първото тримесечие на годината. Годишната инфлация на Полша спадна до 3% през юли 2020 г. от 3,3% през предходния месец и под предварителна оценка от 3,1%. Забавените цени за храни и безалкохолни напитки (3,9% срещу 5,7% през юни); жилищни и комунални услуги (7,2% срещу 7,5%); отдих и култура (2,4% срещу 3,1%); и здравето (5,3% срещу 5,6%). За разлика от тях, цените нараснаха допълнително за обзавеждане и домакинско оборудване (1,2% срещу 1%); комуникация (4,1% срещу 3,8%); образование (5,7% срещу 5,6%); и различни стоки и услуги (4,2% срещу 3,4%). Освен това разходите намаляват по-малко за транспорт (-8,5% срещу -10,4%) и дрехи и обувки (-1,9% срещу -3,2%). На месечна база потребителските цени паднаха с 0,2%, след увеличение с 0,6% през предходния месец. Нивото на безработица в Полша достигна 6,1% през юли 2020 г., непроменено спрямо предходния месец и в съответствие с пазарните очаквания. Тя остава най-високата безработица от февруари 2019 г., тъй като броят на безработните се увеличава с 3 хиляди от месец по-рано до над двегодишен връх от 1,030 хиляди. Преди година процентът на безработни беше по-нисък от 5,2%. Като се има предвид второто тримесечие на 2020 г., равнището на безработица е 3,1%, същото като през първото тримесечие на 2020 г.

Румъния

Румънският брутен вътрешен продукт се сви с 10,5% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., след 2,4% увеличение през предходния период, в сравнение с пазарния консенсус за свиване с 10,6%. Това беше първото свиване на БВП след четвърто тримесечие 2012 г. и най-стръмното свиване от началото на серията през първо тримесечие на 1996 г. На сезонно изгладена тримесечна база икономиката се сви 12,3%, най-много след началото на данните през второ тримесечие 1995 г., след 0,3 % ръст през първото тримесечие на 2020 г. Годишният темп на инфлация в Румъния се увеличи до 2,8% през юли 2020 г. от 2,6% през предходния месец, което съответства на пазарните прогнози. Това беше най-високата инфлация от март, като инфлацията в храните се ускори до тримесечен максимум от 5,6% през юли, след като през юни се увеличи с 5,4%. Също така инфлацията на нехранителните продукти (0,9% срещу 0,7%) и услугите (3,0% срещу 2,8%) се ускори. На месечна база потребителските цени бяха юли през юли след печалба от 0,1% през юни. Сезонно коригираната безработица в Румъния възлиза на 5,2% през юни 2020 г., непроменена спрямо предходния месец. Това остана най-високата безработица от май 2017 г., като броят на безработните нараства с 3,2 хиляди на 467 хиляди. Междувременно равнището на безработица спадна при мъжете (5,5% срещу 6,1%), докато при жените се увеличи (5,0% срещу 4,0%).

Обединено кралство Великобритания

Брутният вътрешен продукт на Обединеното кралство се сви с 20,4% на тримесечна база за второ тримесечие 2020 г., най-голямото снижение на икономиката от 1955 г. и в сравнение с пазарните очаквания за намаление с 20,5%. Това е вторият пореден тримесечен спад на БВП, който официално навлиза в рецесия, поради пандемията COVID-19 и правителствените мерки, предприети за намаляване на предаването на вируса. Частното потребление представлява над 70% от спада на БВП, което намалява с 23,1%. Забелязани са също така забележимите спадове в брутното формиране на основен капитал (-25,5%) и държавното потребление (-14,0%). Нетното външно търсене допринесе положително, тъй като вносът падна повече от износа. На годишна база брутният вътрешен продукт на Обединеното кралство намаля с 21,7%. Потреблението на домакинствата спадна с 25,2%, а постоянните инвестиции спаднаха с 27,0%. Освен това държавните разходи бяха по-ниски с 16,9%, докато износьт и вносът рязко паднаха. Годишният темп на инфлация във Великобритания скочи до 1% през юли 2020 г. от 0,6% през юни, надхвърляйки пазарните прогнози от 0,6%. Това е най-високото отчитане от март насам, тъй като ограниченията, причинени от пандемията на коронавирус, са облекчени. Най-голям принос има облеклото (-0,1% срещу -2,2%), повишаването на цените на бензиновата помпа (транспортните цени са намалели с 0,7% спрямо -1,6% през юни), както и мебелите и домакинските стоки (0,8% спрямо -0,5%), а именно единични легла и чаршафи за баня. За разлика от това, инфлацията в храните се забави (0,8% срещу 1,1%), главно поради плодове, зеленчуци (включително картофи и кореноплодни), риба, месо и мляко, сирене и яйца. На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,4%, след ръст от 0,1%. Коефициентът на безработица във Великобритания възлиза на 3,9% през второто тримесечие на 2020 г., непроменен спрямо предходния тримесечен период и под пазарните очаквания от 4,2%, тъй като много хора се отказаха да търсят работа и поради това не се считаха за безработни. Междувременно заетостта намаля с 220 хил. До 32,92 млн., което е най-големият тримесечен спад от май до юли 2009 г., тъй като пандемията на коронавирус засегна пазара на труда. Счита се, че голям брой хора са временно без работа, приблизително 7,5 милиона през юни, като над 3 милиона от тях са без работа три месеца или повече. Около 300 000 души не бяха на работа заради пандемията и не получиха заплата през юни.

САЩ

Американската икономика се сви с -32,9% на тримесечна база за второто тримесечие на 2020 г. в сравнение с прогнозиите за понижение от -34,1%. Това е най-голямото свиване досега, тласкащо икономиката към рецесия, тъй като коронавирусната пандемия принуди много предприятия, включително ресторанти, кафенета, магазини и фабрики да затворят и хората да останат у дома, като това навреди на потребителските и бизнес разходите. Намаление се наблюдава в личното потребление, износа, инвестициите в складови запаси, постоянните инвестиции в нежилищни имоти, инвестициите в жилищни имоти, както и в държавните и местните правителствени разходи, докато разходите на федералното правителство са скочили. Възстановяването ще зависи от капацитета на страната да контролира пандемията и да избегне повече вълни от инфекции. Все пак броят на новите случаи продължава да се увеличава, което кара няколко щати да възобновят или да спрат повторното отваряне на своите икономики. Брутният вътрешен продукт в Съединените щати се сви с -9,5% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г. спрямо същото тримесечие на предходната година. Равнището на безработицата в САЩ спадна до 11,1% през юни 2020 г., като намаля още от най-високата стойност от 14,7%, достигната през април и остана под пазарните очаквания от 12,3%, тъй като много хора се завърнаха на пазара на труда след седмици на коронавирусни ограничения. Въпреки че безработицата спадна през май и юни, процентът на безработицата и броят на безработните са нараснали съответно със 7,6% и 12,0 милиона от февруари. Годишният темп на инфлация в САЩ се увеличи до 0,6% през юни 2020 г. от най-ниското ниво за четири и половина през май от 0,1% и съответства на пазарните прогнози. Това е най-високата стойност за три месеца, когато бизнесът отвори отново след блокирането поради коронавирусната пандемия. На месечна база цените се покачиха с 0,6%, най-много от август 2012 г., като 12,3% скок на цените на бензина представлява над половината от месечното увеличение. Годишната основна инфлация, която изключва храните и енергията, е непроменена на 1,2%, а месечната стойност нараства до 0,2%. В САЩ очакваме БВП да се свие с -6,5% през 2020 г. Очакваме възстановяване в САЩ от 4,4% през 2021 година.

Япония

Японската икономика намалява със 7,8% на тримесечна база за второ тримесечие 2020, в сравнение с пазарните прогнози за 7,6% спад и след 0,6% спад в предходния период. Това беше третото поредно тримесечие на свиването и най-стръмното на фона на тежкото влияние на кризата COVID-19. Има спад в частното потребление (-8.2% спрямо -0.8% през първо тримесечие), капиталовите разходи (-1.5% срещу 1.7%) и държавните разходи (-0.3%). В допълнение, нетното външно търсене намалява с 3,0 процентни пункта спрямо растежа, като износьт спада най-много след първото тримесечие на 2009 г. (-18,5% спрямо -5,4%), а вносът спада за трето поредно тримесечие (5% срещу -4,2%). На годишна база икономиката се срива с 27,8% през второто тримесечие, което е най-дълбокото в сравнение с консенсус от 27,2% спад. БВП в Япония се сви с 9,90% през второто тримесечие на 2020 г. за същото тримесечие на предходната година. Инфлацията на потребителските цени в Япония се повиши до 0,3% през юли от над 3-годишно дъно от 0,1% на годишна база през юни 2020 г., тъй като пандемията продължи да затруднява потреблението, изключвайки храните. Цените паднаха с по-меките темпове на образование от 10,3% (срещу 10,5% през юни) и 0,1% за транспорт и комуникация (срещу -0,5%). За разлика от тях цените на горивата, светлината и водата намаляха допълнително (-2,2% срещу -2%). Междувременно инфлацията за жилищата остана непроменена на ниво от 0,7%. Инфлацията в храните скочи до 1,9% спрямо 1,5% през предходния месец. На месечна база потребителските цени се повишиха с 0,2% след ръста с 0,1%. Основните потребителски цени, които не включват пряна храна, останаха непроменени за втори месец. Нивото на безработица в Япония се понижи до 2,8% през юни 2020 г. спрямо 2,9% през предходния месец и пазарните очаквания от 3,1%. Това все още е втората най-висока безработица от май 2017 г. и е по-висока от 2,3% през предходния месец. Броят на безработните намалява с 1,5% до 1,94 милиона, докато заетостта нараства с 0,1% до 66,37 милиона. Съотношението работни места към кандидатите спадна до 1,11 през юни от 1,20 през май, което бе най-ниското отчитане от октомври 2014 г.

Китай

Китайската икономика нарасна със сезонно изгладени 11,5% за второ тримесечие 2020 г., след ревизирано свиване с -10,0% през предходното тримесечие и в сравнение с пазарните очаквания от 9,6% увеличение. Това е най-силният темп на тримесечно разширяване на рекордите, стимулиран от подобряване на търсенето в Китай и в чужбина след облекчаването на ограниченията за блокиране на COVID-19. Китайската икономика нарасна с 3,2% на годишна база през второто тримесечие на 2020 г., като се възстанови от рекордното свиване от 6,8% през предходния тримесечен период и победи пазарния консенсус с 2,5% разрастване. Страната стана първата голяма икономика, която отчете растеж след коронавирусната пандемия, тъй като фабриките и магазините отвориха след месеци на коронавирусните ограничения. Продължаващият спад в търговията на дребно подчерта слабостта на потребителските разходи. Като се има предвид първата половина на годината, икономиката се сви с -1.6% за същия период на 2019 г. Равнището на безработица в Китай намалява до 5,70% през юни от 5,90% през май 2020 г. Годишната инфлация в Китай нарасна до 2,5% през юни 2020 г. от 14-месечно дъно от 2,4% през предходния месец и в съответствие с пазарните очаквания. Инфлацията на храните се ускори до 11,1% от 10,6% през май, тъй като цените на свинското месо продължават да се покачват. На месечна база потребителските цени спаднаха с -0,1%, след спад от 0,8% през май и в сравнение с прогнозите за равни показания 0%. Ние поддържаме нашата прогноза за китайската икономика, нарастваща само с 1,0% през 2020 г., преди да се възстанови до 8,8% растеж през 2021 г.

Турция

PMI в Истанбулската камара на промишлеността за производство на Турция нараства до 56,9 през юли 2020 г. от 53,9 през предния месец. Отчетената стойност сочи второто поред разширяване на фабричната активност и най-рязкото от февруари 2011 г., тъй като няколко отпрасли продължават да възобновяват операциите си след блокирането поради коронавирусната пандемията. Доверието на потребителите в Турция намаля до 60,9 през юли 2020 г. от 62,6 през предходния месец. Наблюдава се влошаване на очакванията през следващите 12 месеца по отношение на общата икономическа ситуация (82.2 спрямо 85.5 през юни) и вероятността за спестяване (19.9 срещу 23.1). Също така, броят на индексите на очакванията за безработица, показател за здравето на пазара на труда, спадна до 61 от 62,1. Инфлацията на потребителските цени в Турция се понижи до 11,76% на годишна база през юни 2020 г., от десетмесечен връх от 12,62% през предходния месец и под пазарните очаквания от 12,1%, тъй като икономиката продължава да излиза от блокирането поради коронавирусната пандемия.

Политика на Централните банки

ЕЦБ

На заседание на 16 юли 2020 г. Управителният съвет на ЕЦБ взе следните решения, свързани с паричната политика:

- 1) Лихвеният процент по основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение остават непроменени – съответно 0,00%, 0,25% и -0,50%.
- 2) Управителният съвет ще продължи покупките по програмата за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия (PEPP), чийто общ размер е 1350 млрд. евро. Управителният съвет ще извършва нетни покупки на активи по PEPP най-малко до края на юни 2021 г. и във всеки случай докато не прецени, че кризата с коронавируса е отминала. Управителният съвет ще реинвестира погашенията по главници на ценни книжа с настъпващ падеж, придобити по PEPP, най-малко до края на 2022 г.
- 3) Нетните покупки по програмата за закупуване на активи ще продължат с месечен темп от 20 млрд. евро наред с покупките по допълнителния временен пакет в размер на 120 млрд. евро до края на годината. Управителният съвет продължава да очаква месечните нетни покупки на активи по програмата за закупуване на активи да продължат толкова дълго, колкото е необходимо, за да засилят стимулиращото въздействие на основните лихвени проценти на ЕЦБ, и да приключат малко преди той да започне да ги повишава.
- 4) Управителният съвет ще продължи също така да предоставя значително количество ликвидност посредством операциите си по рефинансиране. По-специално, в последната операция от третата поредица целеви операции по дългосрочно рефинансиране (TLTRO III) бе отбелязано много голямо търсене на средства и това подпомага кредитирането на предприятията и домакинствата.

Управителният съвет остава в готовност да приспособи всички свои инструменти, както е целесъобразно, за да осигури устойчиво доближаване на инфлацията към целевото равнище в съответствие със стремежа си към симетрия.

Централна банка на Англия

Обобщение на паричната политика и протокол от заседанието на Комитета за парична политика на 06 август 2020 г.

Комитетът за парична политика на Банката на Англия (MPC) определя паричната политика за постигане на целта за инфлация от 2% и по начин, който спомага за поддържане на растежа и заетостта. В този контекст нейното предизвикателство понастоящем е да отговори на икономическото и финансовото въздействие на пандемията Covid-19. На заседанието си, приключило на 4 август 2020 г., Комитетът по парична политика гласува единодушно за поддържане на основния лихвен процент на 0,1%. Комитетът гласува единодушно Банката на Англия да продължи със съществуващите си програми за покупки на държавни облигации на Обединеното кралство и за покупки на нефинансови корпоративни облигации с инвестиционен клас, финансирани чрез издаване на резерви на централната банка, запазвайки целта за общия запас от тези покупки при 745 милиарда паунда. Прогнозите за Великобритания и глобалната икономика остават необичайно несигурни. Това ще зависи критично от развитието на пандемията, мерките, предприети за защита на общественото здраве, и от това как правителствата, домакинствата и предприятията реагират на тези фактори. Очаква се БВП на Обединеното кралство да бъде над -20% по-нисък през второто тримесечие на 2020 г., отколкото през първото тримесечие на 2019 г. Изглежда, че заетостта намалява след избухването на Covid-19, въпреки че това беше значително смекчено от широкото използване на подкрепа от временните правителствени схеми. В централната прогноза на Комитета за парична политика БВП продължава да се възстановява в близко бъдеще, тъй като социалното дистанциране намалява и потребителските разходи се увеличават още повече. Бизнес инвестициите също се възстановяват, но малко по-бавно. Безработицата намалява постепенно от началото на 2021 г. нататък. Икономическата активност се подпомага от съществените действия по фискалната и паричната политика. Независимо от това, възстановяването на търсенето отнема време поради влиянието на тревогите за здравето. Не се предвижда БВП да надхвърли нивото си през четвъртото тримесечие на 2019 г. до края на 2021 г., отчасти отразявайки постоянно по-слабия капацитет на предлагането. Счита се, че рисковете за перспективите за БВП са наклонени в посока надолу. Инфлацията се очаква да падне допълнително под целта от 2% и средно около 0,25% през последната част на годината, което до голяма степен отразява преките и косвените ефекти на Covid-19. В централната прогноза на Комитета за парична политика, обусловена от преобладаващата пазарна доходност, очаква се инфлацията на потребителските

цени да бъде около 2% след две години. Комитетът ще продължи да следи отблизо ситуацията и е готов да коригира съответно паричната политика, за да изпълни своята задача. Комитетът за парична политика ще преглежда обхвата на действията, които могат да бъдат предприети за постигане на целите му. Комитетът не възнамерява да затяга паричната политика, докато няма ясни доказателства, че се постига значителен напредък в премахването на свободния капацитет и устойчивото постигане на целта от 2% инфлация. На това заседание Комитетът преценява, че съществуващата позиция на паричната политика остава подходяща.

Федерален резерв

Федералният резерв издава изявление на Федералния комитет за открит пазар на 29 юли 2020 г.

Федералният резерв се ангажира да използва пълния набор от инструменти за подпомагане на американската икономика в това време на предизвикателства, като по този начин постига своите максимални цели за заетост и стабилност на цените. Коронавирусната епидемия причинява огромни човешки и икономически трудности в Съединените щати и по целия свят. Пътят на икономиката ще зависи значително от хода на вируса. Продължаващата криза в областта на общественото здравеопазване ще окаже голяма тежест върху икономическата активност, заетостта и инфлацията в краткосрочен план и представлява значителен риск за икономическите перспективи в средносрочен план. В светлината на това развитие Комитетът реши да запази целевия диапазон за процент на федералните фондове на 0% до 0,25%. Комитетът очаква да запази този целеви диапазон, докато не се увери, че икономиката е издържала на последните събития и е на път да постигне максималните си цели за заетост и стабилност на цените. Комитетът ще продължи да следи последиците от постъпващата информация за икономическите перспективи, включително информация, свързана с общественото здраве, както и с глобалното развитие и приглушен инфлационен натиск, и ще използва своите инструменти и ще действа, както е подходящо, за да подкрепи икономиката. При определяне на срока и размера на бъдещите корекции на позицията на паричната политика, Комитетът ще оцени реализираните и очакваните икономически условия по отношение на максималната си заетост и симетричната 2% инфлационна цел. За да подпомогне притока на кредити към домакинствата и бизнеса, през следващите месеци Федералният резерв ще увеличи притежанията си на държавни ценни книжа и ценни книжа, обезпечени с жилищни и търговски ипотечи на държавни агенции, поне с текущите темпове, за да поддържа безпроблемно функциониране на пазара, като по този начин насърчава ефективното предаване на парична политика към по-широки финансови условия. В допълнение, бюрото за отворен пазар ще продължи да предлага мащабни операции за договаряне за обратно изкупуване за една нощ и за по-дълъг срок. Комитетът ще следи отблизо развитието и е готов да коригира планове си, както е уместно.

Японска централна банка

15 юли 2020 г. Изявление на Банката на Япония относно паричната политика

1. На заседанието на паричната политика, проведено на 15.07.2020 г., Съветът по политика на Банката на Япония реши следното.

(1) Контрол на кривата на доходност. Банката на Япония реши с мнозинство с 8-1 гласа да определи следното ръководство за пазарните операции за периода до следващото заседание.

Краткосрочният лихвен процент по политиката:

Банката на Япония ще прилага отрицателен лихвен процент от минус -0,1% към салдото по лихвите по текущите сметки, държани от финансовите институции в Банката.

Дългосрочната лихвен процент:

Банката на Япония ще закупи необходимото количество японски държавни облигации (JGB), без да определя горната граница, така че доходността на 10-годишните японски държавни облигации да остане около нула 0%. Докато прави това, доходността могат да се движи нагоре и надолу до известна степен, главно в зависимост от развитието на икономическата активност и цените.

(2) Насоки за покупка на активи

По отношение на покупките на активи, различни от покупките на държавни облигации от Япония, Банката на Япония реши с единодушие да определи следните насоки.

а) За момента Банката на Япония активно ще купува борсово търгувани фондове (ETFs) и инвестиционни тръстове за недвижими имоти в Япония (J-REITs), така че техните неизплатени суми ще нарастват на годишни темпове с горната граница от около 12 трилиона йени и около 180 милиарда йени съответно.

б) Що се отнася до краткосрочните и дългосрочни корпоративни облигации, Банката на Япония ще поддържа неизплатените си суми съответно около 2 трилиона йени и около 3 трилиона йени. Освен това до края на март 2021 г. тя ще извършва допълнителни покупки с горната граница на сумите, непогасени от 7,5 трилиона йени за всеки актив.

Китайска централна банка

Китай започна да намалява спешните парични улеснения, които използва за подкрепа на икономиката си в отговор на коронавирусната пандемия. Избягвайки рецесия с по-силен от очакваното икономически растеж през второто тримесечие и със загриженост за създаването на излишък от дългове и финансови балони, Китай вижда по-малка нужда от допълнителни евтини пари. На 20.07.2020 г. РВОС обяви, че ще остави основната си лихва за заем непроменена - третия пореден месец без промяна на основната лихва. На фона на избухването на коронавирусната пандемия, през февруари и април РВОС намали лихвения процент на кредита два пъти тази година. Китайската централна банка (РВОС) държеше основните си лихвени проценти за трети пореден месец непроменени при фиксирането си през юли на фона на признаци, че икономиката се възстановява от шока, причинен от кризата COVID-19. Едногодишният основен лихвен процент (LPR) остана непроменен на 3.85% спрямо предходното месечно фиксиране, докато петгодишният остана на 4.65%. Китайската централна банка също се въздържа от по-нататъшно намаляване на коефициента на резерви на банките за два месеца, въпреки широко разпространените пазарни очаквания за поне още едно намаление. Тя намали съотношението три пъти тази година, размразявайки 1,75 трилиона юана (250 милиарда щатски долара). Китайската централна банка често използва корекции на съотношението, за да намали размера на парите, които банките са длъжни да държат в резерв, за да влива повече средства в банковата система. В същото време Китайската централна банка през последните седмици показва толерантност към покачване на разходите, които банките плащат за заемане на юан от китайския междубанков пазар. Комбинацията от тях предизвика опасения, че Китай започна да затяга паричната си политика, след като икономиката нарасна с 3,2% през второто тримесечие. Анализатори от Института за международни финанси във Вашингтон заявиха, че Китайската централна банка е започнал да преустановява умерените си стимули за пандемия при извънредни ситуации, тъй като китайската икономика отскочи назад и тъй като опасенията за финансовата пяна са се увеличили. „От края на май Китайската централна банка спря както количеството на новата ликвидност, така и облекчаването на лихвите, предупреди пазара срещу въздействие и намекна за излизането си от стимулите, свързан с пандемията“, пише в статията публикувана на 22.07.2020 г. Длъжностни лица от централната банка също посочиха, че сега те се връщат към нормалност от кризисна позиция, тъй като количеството финансови стимули на стойност 1,8 трилиона юана (257 милиарда щатски долара), въведени в разгара на пандемията, в основата си завършиха мисията си. „Паричната политика трябва да бъде по-гъвкава и умерена, така че Китайската централна банка сега набляга на думата „умерен“, каза Гоо Кай, заместник-директор на отдела за парична политика на Китайската централна банка. „Ако кредитната експанзия е твърде бърза, по-бърза от икономическото възстановяване, това ще доведе до загуба на средства. Също така е неблагоприятно, ако лихвите са твърде ниски. Ако лихвените проценти са значително по-ниски от нивото на потенциалния икономически растеж, това ще доведе до арбитраж и неправилно разпределение на ресурсите, насочвайки парите към области, където не трябва да отиват. Свърхагресивният стимул създава имотен балон. Това е развитие, което Китайската централна банка не желае.“

Турска централна банка

Прессъобщение на Турската централна банка относно лихвените проценти 23 юли 2020 г.

Комитетът по парична политика (Комитетът) на Турската централна банка реши да поддържа основният лихвен процент (лихвен процент по едноседмичен репо търг) на 8,25%. Въпреки ограничаващите ефекти от условията на съвкупното търсене, свързаното с пандемията увеличение на производствените разходи доведе до увеличаване на тенденциите на основните показатели за инфлация. Международните цени на стоки продължават да ограничават потребителската инфлация, докато инфлацията на храните се повишава поради сезонните и пандемичните ефекти. Докато процесът на нормализиране продължава, ще се прекрати действието на факторите от страна на предлагането, които преобладават наскоро поради ограниченията, свързани с пандемията. Всъщност водещите индикатори показват, че месечните увеличения на цените започнаха да се забавят в групите услуги, които са били обект на ограничения на капацитета по време на процеса на нормализиране. Комитетът поддържа мнението, че стимулираните от търсенето дезинфлационни ефекти ще станат по-разпространени през втората половина на годината, но рисковете от прогнозата в края на годината се считат за по-високи поради неотдашните реализации на инфлацията. Съответно, като взе предвид всички фактори, влияещи на перспективата за инфлацията, Комитетът реши да запази процента на политиката непроменен. Комитетът оценява, че поддържането на устойчив процес на дезинфлация е ключов фактор за постигане на по-нисък държавен риск, по-ниски дългосрочни лихвени проценти и по-силно икономическо възстановяване. Поддържането на процеса на дезинфлация в съответствие с целевия път изисква продължаване на предпазлива парична позиция. В тази връзка паричната позиция ще бъде определена, като се вземат предвид показателите за основната тенденция на инфлация, за да се гарантира продължаването на процеса на дезинфлация. Централната банка ще продължи да използва всички налични инструменти за постигане на ценовата стабилност и финансовата стабилност.

Международни цени на стоки

Петрол

Цената на Brent намалява с -0.60 долара за барел или -1.35% до 44.480 долара за барел на 7 август. За седмицата увеличението е 2.73%. Цената на суровия петрол намалява с -0,57 долара за барел или -1,38% до 41,370 долара за барел на 7 август.2020 г. Цените на петрола паднаха на фона на ескалиращото напрежение между САЩ и Китай и нарастващите опасения, че скокът на глобалната коронавирусна пандемия може да попречи на възстановяването на търсенето на гориво. Напрежението между САЩ и Китай се засили, след като президентът на САЩ Тръмп издаде изпълнителни заповеди, които ще забранят транзакциите с две китайски приложения, WeChat на Tencent и Tiktok на ByteDance. От страна на доставките, Ирак, най-големият производител на ОПЕК след Саудитска Арабия, заяви, че ще направи допълнително намаляване на добива на нефт от около 400 000 барела на ден през август. Сега инвеститорите очакват новини за свеж пакет за облекчаване на коронавирусната пандемия в САЩ. Все пак цените на петрола се насочиха към 3% седмичен ръст, което е най-големият растеж от седмицата, приключваща на 3 юли.

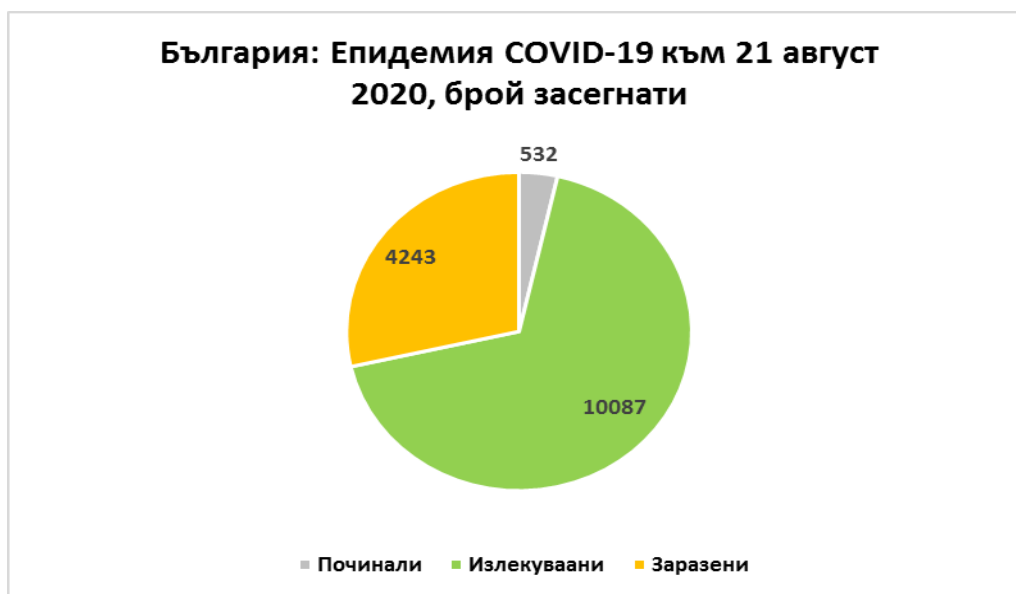
Цени на селскостопански стоки

Август 2020 г. започна с очаквания за добра реколта отвъд океана и с намалени прогнози за добива в ЕС, а търговците заеха очаквателна позиция до получаване на по-обективни данни за резултатите от жътвата. Все пак повечето експерти характеризират глобалния баланс като позитивен за купувачите. В началото на месец август 2020 г. нямаше значителни промени в цените на основните зърнени контракти по световните борсови пазари. Пшеницата в САЩ се понижи с 9,00 долара до 229,00 долара/тон, тази във Франция спадна с 4,00 евро до 185,00 евро/тон. Цената в Украйна се вдигна с 2,00 долара до 203,00 долара/тон, тази в Русия не се промени – 205,00 долара/тон. При царевичката минус 8,00 долара до 158,00 долара/тон в Чикаго, без промяна в Украйна – 184,00 долара/тон и плюс 1,00 евро във Франция до 183,00 евро/тон. Ечемикът в Украйна е на 186,00 долара/тон, повишение с 3,00 долара, във Франция също повишение с 5,00 евро до 173,00 евро/тон. При рапицата в Европейския съюз /Euronext/ котировките се снижиха едва с 1,75 евро до 379,50 евро/тон. Извън тези „зърнени“ промени, нерафинираното слънчогледово олио на борсата в Ротердам отново е с осезаемо движение и с рекордно поскъпване от плюс 30,00 долара до 890,00 долара/тон, като анализаторите посочват като основна причина спекулативните покупки. Рафинираната захар продължава по-умерено нагоре с плюс 9,50 долара до 377,70 долара/тон на борсата в Лондон.

В подкръг „Зърно“ на Софийска стокова борса АД офертите са същите като предишните ценови равнища. Хлебна пшеница се търси на 320,00 лева/тон, предлагането е на 340,00-360,00 лева/тон. Фуражната се търси на 300,00 лева/тон. Царевичката е между 290,00 и 300,00 лева/тон съответно за купува и продава. При маслодайния слънчоглед от място търсенето е леко нагоре – 620,00-640,00 лева/тон, продавачите котират 650,00-660,00 лева/тон. Всички цени са без ДДС.

БЪЛГАРИЯ: АКЦЕНТИ И ПРОГНОЗИ**ЗДРАВЕ**

Удължаването на извънредната епидемична обстановка, свързана с разпространението на COVID-19 на територията на България дава възможност да се засили прилагането на временни протиепидемични мерки, с цел ограничаване на разпространението на заболяването и опазването на живота и здравето на гражданите. Пандемията от COVID-19 представлява тежка извънредна ситуация, свързана с общественото здраве в национален и световен мащаб. По данни на Европейския център за превенция и контрол на заболяванията, към 21.08.2020 г. в света са регистрирани 22 536 278 заболявания от COVID-19, вкл. 789 197 починали. От тях 3 909 981 случая, или 17% са заболелите на територията на Европейския съюз /ЕС//Европейското икономическо пространство /ЕИП/ и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, с общ брой починали – 215 781, или 28% процента от всички докладвани смъртни случаи от новия коронавирус. В България към 21 август 2020 г. са съобщени 14 862 заболели и 532 починали от COVID-19.

Правителството предлага нови социално-икономически мерки за подпомагане на засегнатите от кризата след пандемията от COVID-19.

Социалните мерки включват:

- Увеличаване на разходите за персонал с 30 % от 1 август на органи и администрации, натоварени с дейности за овладяване на пандемията - увеличава се ставката на нощен труд, както и допълнителни разходи за извънреден труд в размер на 92 млн. лева. Средствата са предвидени за структури на Министерство на здравеопазването, Министерството на труда, МВР, НЗОК, НОИ и др.
- Увеличават се стандартите по делегираните от държавата дейности за училищното и детско здравеопазване и здравните кабинети, както домове за възрастни хора, хора с увреждания, дневни центрове за деца и т.н. в размер на 24.6 млн. лв
- За еднократна добавка към пенсиите за три месеца подред по 50 лв. за всеки един пенсионер, което е над 318 млн. В края на август, когато се направи нов разчет на изпълнението на бюджета, тази мярка може да бъде удължена.
- Увеличават се средства за субсидии на лечебните заведения - за пациенти с инфекциозни болести, туберкулоза и неспецифични белодробни заболявания, с психични заболявания и за лечебни заведения в отдалечени и трудно достъпни райони - 17 млн. и 300 000 лв.
- Увеличаване на стойността на здравноосигурителните плащания за медицинска и дентална помощ - в размер на 126 млн. и 300 000 лв.
- Допълнителни средства по бюджета на МТСП - 122 милиона лева за допълнителни средства за личните асистенти.
- Увеличаване на минималния размер на дневното обезщетение за безработица от 1 октомври от 9 на 12 лева.
- Увеличаване срока на изплащане на обезщетенията за безработица с допълнителни три месеца.
- Осигуряване на нетно възнаграждение в размер на 1000 лв. за медиците на първа линия - 67 милиона лева до края на 2020

Икономическите мерки включват:

- 1.8 милиарда лева налични дава Министерството на икономиката за помощ на бизнеса.
- 9.5 милиона лева се предоставят на МИ за насърчаване на чуждестранните инвеститори в България.
- Допълнителни средства се отпускат към почти всяко министерство.
- Туроператорите, които превозват туристи към страната, ще получат субсидия по 35 евро на седалка.
- Обсъжда се мярка за намаляване на ДДС върху бирата и виното до 9%.

ПОЛИТИЧЕСКА СРЕДА

Протестите в България продължават близо 40 дни и създават политически риск за страната ни. Протестите в България започват на 9 юли 2020 година. Те се противопоставят корупцията в икономиката и правосъдието. Повод за протестите дават серия от събития, свързани с действия и бездействия на изпълнителната и съдебната власт. Протестиращите са основно млади хора и зад тях няма конкретна политическа партия. Протестиращите са критикувани, че нямат ясни искания и не могат да излъчат свое представителство. Непосредствената цел на демонстрантите е оставката на кабинета и на главния прокурор, и предсрочни избори, но различните инициатори добавят и други искания. Такива са дистанционно гласуване, свикване на Велико народно събрание и реформиране на конституцията, лустрация на бившите комунисти от властта, модернизация на администрацията, премахване на мутрите като привилегирована прослойка и др. Липсата на организация, която да представлява протестиращите на исканите от тях избори, създава опасения, че с енергията им може да бъде злоупотребено от опозиционните партии, а протеста да придобие фонев характер. Блокирани са десетки кръстовища, магистрали и главни улици в по-големите градове, както и ГКПП-та. Междувременно, правителството предприема конкретни действия за избор на Велико народно събрание, промени в конституцията и рестарт на политическата система.

ВЪНШЕН СЕКТОР**Платежен баланс**

По данни на БНБ текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 263,9 млн. евро при излишък от 712,3 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. текущата и капиталовата сметка е положителна и възлиза на 1251,8 млн. евро (2,2% от БВП) при излишък от 1122,1 млн. евро (1,8% от БВП) за януари – юни 2019 г. За юни 2020 г. салдото по текущата сметка е положително и възлиза на 159,9 млн. евро при положително салдо в размер на 652,8 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. текущата сметка е положителна и възлиза на 777 млн. евро (1,4% от БВП) при положителна от 690,7 млн. евро (1,1% от БВП) за януари – юни 2019 г. Търговското салдо за юни 2020 г. е отрицателно в размер на 81,3 млн. евро при дефицит от 104,7 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. търговското салдо е отрицателно в размер на 225,5 млн. евро (0,4% от БВП) при дефицит от 948,1 млн. евро (1,6% от БВП) за същия период на 2019 г. Износът на стоки е 2211,5 млн. евро за юни 2020 г., като намалява със 108,7 млн. евро (4,7%) в сравнение с този за юни 2019 г. (2320,3 млн. евро). За януари – юни 2020 г. износът е 13 023,5 млн. евро (22,9% от БВП), като намалява с 1061,5 млн. евро (7,5%) в сравнение с този за същия период на 2019 г. (14 085 млн. евро, 23,2% от БВП). Износът за януари – юни 2019 г. нараства на годишна база с 6,9%. Вносът на стоки за юни 2020 г. е 2292,8 млн. евро, като намалява със 132,1 млн. евро (5,4%) спрямо юни 2019 г. (2425 млн. евро). За януари – юни 2020 г. вносът е 13 249 млн. евро (23,3% от БВП), като намалява с 1784,1 млн. евро (11,9%) спрямо същия период на 2019 г. (15 033,1 млн. евро, 24,8% от БВП). Вносът за януари – юни 2019 г. нараства на годишна база с 5,4%. Салдото по услугите е положително в размер на 120,4 млн. евро при положително салдо от 508,6 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. салдото е положително в размер на 751,4 млн. евро (1,3% от БВП) при положително салдо от 1236 млн. евро (2% от БВП) за януари – юни 2019 г. Салдото по статия Първичен доход (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя), данъци върху производството и вноса и субсидии) е отрицателно в размер на 105,3 млн. евро при отрицателно салдо от 123,6 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 634 млн. евро (1,1% от БВП) при отрицателно салдо от 859 млн. евро (1,4% от БВП) за януари – юни 2019 г. Салдото по статия Вторичен доход (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 226,1 млн. евро при положително салдо от 372,5 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. салдото е положително в размер на 885,1 млн. евро (1,6% от БВП) при положително салдо от 1261,9 млн. евро (2,1% от БВП) за същия период на 2019 г. Капиталовата сметка е положителна в размер на 104 млн. евро при положителна стойност от 59,6 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. капиталовата сметка е положителна – 474,8 млн. евро (0,8% от БВП), при положителна стойност от 431,4 млн. евро (0,7% от БВП) за януари – юни 2019 г. Финансовата сметка за юни 2020 г. е положителна в размер на 398,4 млн. евро при положителна стойност от 274,7 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. финансовата сметка е положителна – 1661,9 млн. евро (2,9% от БВП), при положителна стойност от 913 млн. евро (1,5% от БВП) за същия период на 2019 г. Салдото по статия Преки инвестиции е отрицателно в размер на 24,2 млн. евро при отрицателно салдо от

64,3 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. салдото е отрицателно в размер на 251,8 млн. евро (0,4% от БВП) при отрицателно салдо от 220 млн. евро (0,4% от БВП) за същия период на 2019 г. Преките инвестиции – активи се повишават с 94 млн. евро при нарастване с 1,8 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. те се увеличават с 233,8 млн. евро (0,4% от БВП) при повишение със 182,9 млн. евро (0,3% от БВП) за същия период на 2019 г. Преките инвестиции – пасиви нарастват със 118,3 млн. евро при повишение с 66,2 млн. евро за юни 2019 г. За януари – юни 2020 г. те нарастват с 485,6 млн. евро (0,9% от БВП) при увеличение с 402,9 млн. евро (0,7% от БВП) за януари – юни 2019 г.

България: Платежен баланс	Юни 2019	Юни 2020	Промяна млн. евро	Януари - Юни 2019	Януари - Юни 2020 г	Промяна млн. евро
Текуща и капиталова сметка	712.3	263.9	-448.4	1122.1	1251.8	129.8
Текуща сметка	652.8	159.9	-492.9	690.7	777.0	86.3
Търговски баланс	-104.7	-81.3	23.4	-948.1	-225.5	722.6
Първичен доход, нето	-123.6	-105.3	18.3	-859.0	-634.0	225.0
Вторичен доход, нето	372.5	226.1	-146.4	1261.9	885.1	-376.8
Капиталова сметка	59.6	104.0	44.5	431.4	474.8	43.4
Капиталови трансфери, нето	28.3	77.9	49.6	285.4	512.6	227.2
Финансова сметка	274.7	398.4	123.7	913.0	1661.9	748.9

Източник: БНБ

Преки чуждестранни инвестиции

По предварителни данни на БНБ нетният поток на преките инвестиции в страната за януари – юни 2020 г., отчетени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията, е положителен в размер на 263 млн. евро (0,5% от БВП), като е по-малък със 128,3 млн. евро (32,8%) от този за януари – юни 2019 г. (положителен поток от 391,3 млн. евро, 0,6% от БВП). През юни 2020 г. потокът е положителен и възлиза на 48,3 млн. евро, при положителен поток от 85,1 млн. евро за юни 2019 г. Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е положителен и възлиза на 44 млн. евро за януари – юни 2020 г. Той е по-голям с 543,9 млн. евро от този за януари – юни 2019 г., който е отрицателен в размер на 499,9 млн. евро. Нетният поток от инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти е положителен в размер на 0,02 млн. евро, при положителен нетен поток от 3,2 млн. евро за януари – юни 2019 г. По предварителни данни, статия Реинвестиране на печалба (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е положителна и възлиза на 319,2 млн. евро, при положителна стойност от 47,8 млн. евро за януари – юни 2019 г. Нетният поток по подстатия Дългови инструменти (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е отрицателен и възлиза на 100,2 млн. евро, при положителна стойност от 843,4 млн. евро за януари – юни 2019 г. Най-големите нетни потоци по преки инвестиции в страната за януари – юни 2020 г. са от Русия (124,1 млн. евро), Франция (55 млн. евро) и Германия (44,5 млн. евро).

България: Преки инвестиции	Юни 2019	Юни 2020	Януари - Юни 2019	Януари - Юни 2020 г	Промяна млн. евро на месечна база	Промяна млн. евро на годишна база
Преки инвестиции нето	-64.3	-220.0	-24.2	-251.8	-155.7	-227.6
Преки инвестиции в чужбина	20.8	171.3	24.1	11.2	150.5	-12.9
Дялов капитал	11.7	119.3	2.3	14.6	107.6	12.3
Реинвестиране на печалба	8.1	7.3	0.2	-3.0	-0.8	-3.2
Дългови инструменти	0.9	44.7	21.6	-0.3	43.8	-21.9
Преки инвестиции в страната	85.1	391.3	48.3	263.0	306.2	214.7
Дялов капитал	165.5	-499.9	116.3	44.0	-665.4	-72.3
Реинвестиране на печалба	-217.7	47.8	-28.0	-319.2	265.5	-291.2
Дългови инструменти	137.3	843.4	-40.0	-100.2	706.1	-60.2

Източник: БНБ

Международни резерви

По данни на БНБ към края на юли 2020 г. международните резерви на България са в размер на 54,5 млрд. лева (28,8 млрд. евро) и нарастват с 9,3% на годишна база, при месечен спад от 0,5%. Нарастването им спрямо края на 2019 е с 1,6%. Нивото на международните резерви е оптимално и осигурява стабилността на Валутния борд в България. Международната ликвидна позиция на България, изчислена като съотношение на международните резерви към краткосроч-

ния външен дълг на България е много висока, на ниво 345% към края на май 2020 г. спрямо 340% за предходния месец, 294% в края на 2019 г. и 297% в края на май 2019 г.

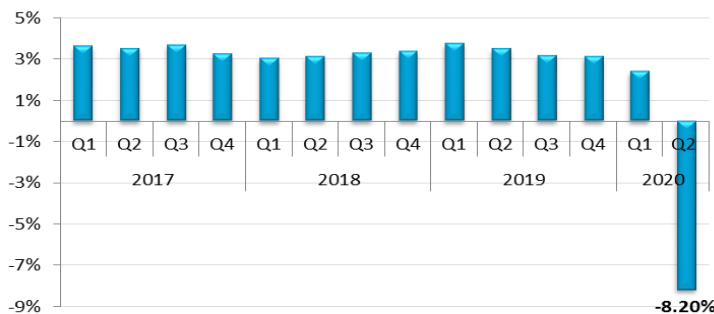

РЕАЛЕН СЕКТОР

Брутен вътрешен продукт

Според експресните оценки на НСИ за второто тримесечие на 2020 г. БВП в номинално изражение достига 27 058,4 млн. лева. Реализираната добавена стойност през второто тримесечие на 2020 г. е 23 510.4 млн. лева. По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (78,9%), което в стойностно изражение възлиза на 21 345,6 млн. лева. През второто тримесечие на 2020 г. бруто капиталобразуването е 5 114,8 млн. лв. и заема 18,9% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е положително. През второто спрямо първото тримесечие на 2020 г. БВП по сезонно изгладени данни намалява с 9,8%. За същия период брутната добавена стойност намалява с 8,6%. Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през второто тримесечие на 2020 г. сред основните причини за регистрирания икономически спад по сезонно изгладени данни спрямо първото тримесечие са намалението на износа на стоки и услуги с 23,4% и намаленото брутообразуване на основен капитал - с 4,3%. През второто тримесечие на 2020 г. БВП по сезонно изгладени данни намалява с 8,2% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност намалява със 7,4%. Крайното потребление регистрира положителен икономически растеж от 0,4%. Бруто образуването на основен капитал отчита спад от 3,8% през второто тримесечие на 2020 г. спрямо съответното тримесечие на предходната година по сезонно изгладени данни. Износът на стоки и услуги намалява с 20,3%, а вносът на стоки и услуги - с 20,0%.

Ръст на БВП спрямо съответното тримесечие на предходната година, сезонно изгладени данни

БВП през второто тримесечие на 2020 г. намалява с 11.7% в ЕС-27 спрямо предходното тримесечие по сезонно изгладени данни. За същия период БВП в България намалява с 9.8%. В сравнение със същото тримесечие на предходната година сезонно изгладените данни показват намаляване на равнището на БВП в ЕС-27 с 14,1%. За същия период БВП в България намалява с 8,2%. През второто тримесечие на 2020 г. в сравнение със същото тримесечие на предходната година най-нисък спад отчитат Литва – 3,7%, Финландия – 5,2%, Полша – 7,9%, и България – 8,2%. Най-голям икономически спад според сезонно изгладените данни се наблюдава в Испания – 22,1%, Франция – 19,0%, Италия – 17,3%, и Португалия – 16,3%.

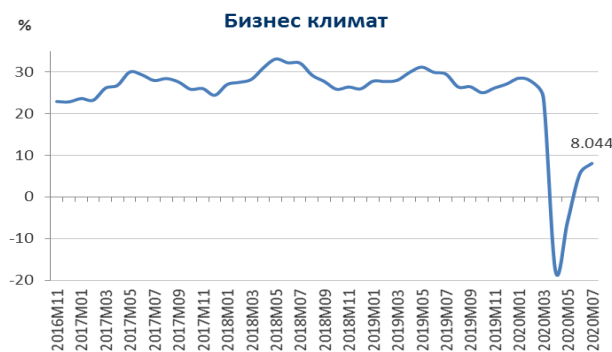
Бизнес климат

Промишленост. Съставният показател „бизнес климат в промишлеността“ остава на юнското си равнище. По мнение на промишлените предприемачи настоящата производствена активност се подобрява (балансовият показател се покачва с 6,8 пункта), но очакванията им за дейността през следващите три месеца са по-умерени. През юли в сравнение с април се наблюдава повишение на средното натоварване на мощностите (с 2,5 пункта), което достига 70,4%. Най-сериозното затруднение за бизнеса остава несигурната икономическа среда, следвана от недостатъчното търсене от чужбина и недостатъчното търсене от страната. Относно продажните цени анкетата регистрира намерения за известно повишение, макар преобладаващата част от мениджърите да очакват те да останат без промяна през следващите три месеца.

Строителство. През юли съставният показател „бизнес климат в строителството“ се понижава с 1.8 пункта в резултат на влошените очаквания на строителните предприемачи за бизнес състоянието на предприятията през следващите шест месеца. По-резервирани са и прогнозите им за строителната активност през следващите три месеца, като анкетата показва и увеличение на броя на клиентите със закъснения в плащанията. Несигурната икономическа среда, недостигът на работна сила и факторът „други“ продължават да бъдат най-сериозните пречки за дейността в сектора, като през последния месец се засилва негативното влияние на първия фактор. По отношение на продажните цени в строителството мениджърите очакват запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Търговия на дребно. Съставният показател „бизнес климат в търговията на дребно“ нараства с 6,4 пункта, което се дължи главно на подобрените оценки на търговците на дребно за настоящото бизнес състояние на предприятията. По-благоприятни са и очакванията им относно обема на продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца. Факторите „несигурна икономическа среда“, „недостатъчно търсене“ и „конкуренция в бранша“ продължават да затрудняват в най-голяма степен дейността на предприятията. По-голяма част от търговците очакват продажните цени да останат без промяна през следващите три месеца.

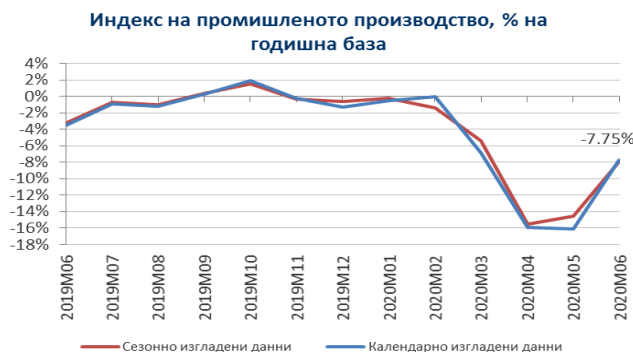
Услуги. През юли съставният показател „бизнес климат в сектора на услугите“ се повишава с 8,2 пункта в резултат на по-позитивните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Относно търсенето на услуги настоящата тенденция леко се подобрява, като и очакванията за следващите три месеца остават благоприятни, макар и по-резервирани спрямо предходния месец. Несигурната икономическа среда продължава да бъде основната пречка за дейността на предприятията, като през последния месец се наблюдава засилване на отрицателното ѝ въздействие. На второ и на трето място са недостатъчното търсене и факторът „други“. По отношение на продажните цени в сектора на услугите преобладаващите очаквания на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

Промишлено производство

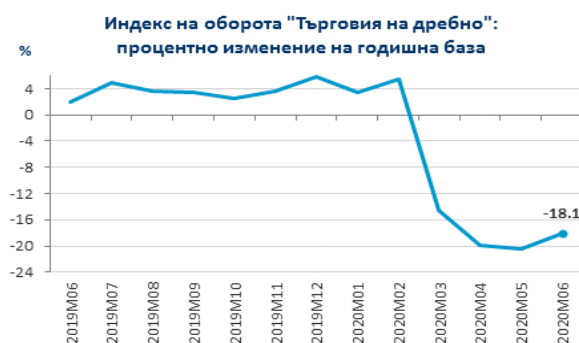
По предварителни данни на НСИ през юни 2020 г. сезонно изгладеният индекс на промишленото производство се увеличава с 5,8% в сравнение с май 2020 година. През юни 2020 г. при календарно изгладения индекс на промишленото производство е регистриран спад от 7,7% спрямо съответния месец на 2019 година. През юни 2020 г. повишение спрямо предходния месец е регистрирано в добивната промишленост - с 9,1%, в преработващата промишленост - с 6,0%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 5,2%. По-значителен ръст в преработващата промишленост се наблюдава при: производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - със 73,2%, производството на мебели - с 24,0%, производството на тютюневи изделия - с 15,9%, производството на дървен материал и изде-

лия от него, без мебели - с 14,8%. Съществено намаление е регистрирано при производството на облекло - с 19,5%, и при производството на метални изделия, без машини и оборудване - с 5,0%. На годишна база спад на промишленото производство, изчислен от календарно изгладените данни, е отчетен в преработващата промишленост - с 9,7%, и при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ - с 8,5%, а ръст - в добивната промишленост - с 14,9%. По-значително намаление в преработващата промишленост спрямо съответния месец на предходната година се наблюдава при: производството, неklasифицирано другаде - с 43,5%, производството на машини и оборудване с общо и специално предназначение - с 29,9%, ремонта и инсталирането на машини и оборудване - с 25,9%, производството на автомобили, ремаркета и полуремаркета - с 25,1%. Най-голямо увеличение е отчетено при: производството на основни метали - с 31,1%, производството на превозни средства, без автомобили - с 18,8%, производството на лекарствени вещества и продукти - с 6,0%.

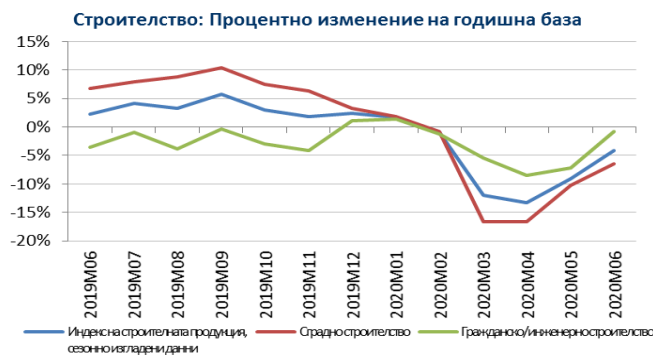
Търговия на дребно

По предварителни сезонно изгладени данни на НСИ през юни 2020 г. оборотът в раздел „Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“ по съпоставими цени нараства с 0,9% спрямо предходния месец. През юни 2020 г. оборотът в търговията на дребно, изчислен въз основа на календарно изгладени данни, намалява с 18,1% в сравнение със същия месец на предходната година. През юни 2020 г. се наблюдава увеличение на оборота спрямо предходния месец при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали - със 7,0%, и при търговията на дребно с нехранителни стоки - с 3,4%. Намаление на оборота е регистрирано при търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия - с 1,0%. В търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали най-съществен ръст е отчетен при търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 60,4%, и при търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 5,9%. Понижение на оборота е регистрирано при търговията на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки - с 1,4%. През юни 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 г. се наблюдава спад на оборота при търговията на дребно с автомобилни горива и смазочни материали (с 24,6%), търговията на дребно с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия (с 20,6%) и търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали (с 13,1%). По-значителен спад в търговията на дребно с нехранителни стоки, без търговията с автомобилни горива и смазочни материали е регистриран при: търговията на дребно с текстил, облекло, обувки и кожени изделия - с 27,4%, търговията на дребно с компютърна и комуникационна техника - с 20,1%, и търговията на дребно в неспециализирани магазини с разнообразни стоки - с 16,7%. Увеличение е отчетено при търговията на дребно чрез поръчки по пощата, телефона или интернет - с 35,5%.

Строителство

По предварителни данни на НСИ през юни 2020 г. индексът на продукцията в сектор „Строителство“, изчислен въз основа на сезонно изгладени данни, е с 4,8% над равнището от предходния месец. Календарно изгладените данни показват намаление от 2,2% на строителната продукция през юни 2020 г. в сравнение със същия месец на 2019 година. През юни 2020 г. индексът на произведената строителна продукция, изчислен от сезонно изгладени данни, е над равнището от предходния месец, като продукцията от гражданското/инженерното строителство се увеличава с 5,3%, а от сградното строителство - с 4,4%. На годишна база понижението на календарно изгладения индекс на строителната продукция през юни 2020 г. се определя от отрицателния темп при сградното строителство, където намалението е с 4,3%, докато при гражданското/инженерното строителство е регистрирано повишение от 0,7%.

Туризъм

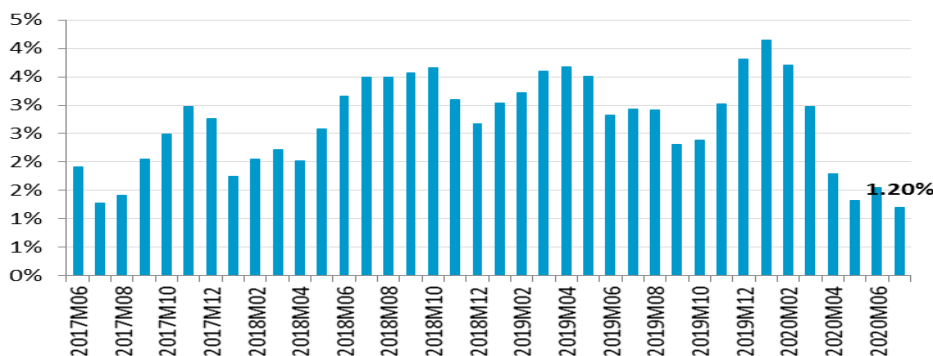
По данни на НСИ броят на пренощуващите лица в местата за настаняване през юни 2020 г. намалява с 80,6% в сравнение със същия месец на 2019 г. и достига 199,5 хиляди. Регистриран е срив както при чуждите граждани - с 94,5%, така и при българските - с 59,5%. Българските граждани, нощували в местата за настаняване през юни 2020 г., са 165,2 хил. и са реализирали средно по 2,3 нощувки. Чуждите граждани са 34,3 хил. и са реализирали средно по 3,3 нощувки, като 70,1% от тях са нощували в хотели с 4 и 5 звезди. Приходите от нощувки през юни 2020 г. достигат 23,1 млн. лв., или с 88,8% по-малко в сравнение с юни 2019 година. Регистриран е срив на приходите както от чужди граждани - с 95,7%, така и от български граждани - с 60,3%.

Инфлация

Според данните на НСИ през юли 2020 г. увеличение на цените с 1,4% има спрямо юни при хранителните продукти и на безалкохолните напитки. Цените на алкохолните напитки и на тютюневите изделия пък намаляват с 0,1%. Облеклото и обувките поевтиняват с 2,2% на месечна база. На месечна база цените за развлечения и култура нарастват със 7,4%. Именно към тези сектори държавата насочи най-много усилия и инвестира най-сериозни суми, с които да бъдат редуцирани последиците от разпространението на коронавируса. С 1,7% нарастват т цените на жилища, вода, електроенергия, газ и други горива. С 0,2% се повишават цените за жилищно оборудване, домакински уреди и принадлежности за дома. Пак с 0,2% е нарастването на цените на лекарствата. Цените на лекарските и на стоматологичните услуги нарастват съответно с 0,1 и 0,3%. В сектор „Транспорт“ цените скачат с 1,4%. Хармонизираният индекс на потребителските цени за юли 2020 г. спрямо юни 2020 г. е 100,8%, т.е. месечната инфлация е 0,8%. Инфлацията от началото на годината (юли 2020 г. спрямо декември 2019 г.) е 0,2%, а годишната инфлация за юли 2020 г. спрямо юли 2019 г. е 0,4%. Средногодишната инфлация е 2.0%.

Инфлация на годишна база: 2017 - 2020

Доходи и разходи на домакинствата

Общият доход средно на лице от домакинство през второто тримесечие на 2020 г. е 1 698 лв. и спрямо същия период на 2019 г. се повишава с 9,7%. В структурата на общия доход с най-висок относителен дял е доходът от работна заплата (57,5%), следван от доходите от пенсии (28,3%) и от самостоятелна заетост (5,9%). Спрямо второто тримесечие на 2019 г. относителният дял на дохода от пенсии нараства с 0,7 процентни пункта, а доходите от работна заплата и самостоятелна заетост намаляват с по 0,3 процентни пункта. В номинално изражение през второто тримесечие на 2020 г. в сравнение със същото тримесечие на 2019 г. доходите средно на лице от домакинство по източници на доход се променят, както следва: Доходът от работна заплата се увеличава от 894 на 976 лв. (с 9,2%); Доходите от пенсии нарастват от 427 на 481 лв. (с 12,5%); Доходът от самостоятелна заетост се увеличава от 95 на 100 лв. (с 4,5%); Доходите от социални обезщетения и помощи нарастват от 46 на 52 лв. (с 12,7%). През второто тримесечие на 2020 г. относителният дял на паричния доход на домакинствата в общия доход е 99,3%, а делът на дохода от натура – 0,7%.

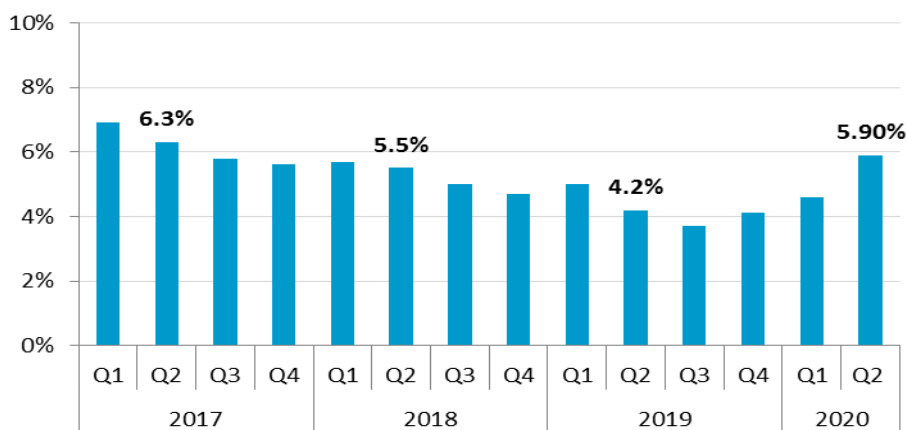
Общият разход на лице от домакинство през второто тримесечие на 2020 г. е 1 384 лв. и намалява с 1,3% спрямо същото тримесечие на 2019 година. В структурата на общия разход с най-голям относителен дял са разходите за храна и безалкохолни напитки (32,7%), следвани от разходите за жилище (17,3%), данъци и социални осигуровки (15,1%) и разходите за транспорт и съобщения (10,9%). Спрямо второто тримесечие на 2019 г. относителният дял на разходите за храна и безалкохолни напитки се увеличава с 1,3 процентни пункта, разходите за жилище - с 1,8 процентни пункта, а разходите за данъци и социални осигуровки - с 0,9 процентни пункта. Намалява относителният дял на разходите за: здравеопазване - с 1,0 процентен пункт; облекло и обувки - с 0,8 процентни пункта; транспорт и съобщения - с 0,8 процентни пункта, и свободно време, културен отдих и образование - с 1,7 процентни пункта. Като абсолютни стойности през второто тримесечие на 2020 г. в сравнение със същото тримесечие на 2019 г. видовете разходи средно на лице от домакинство се променят, както следва: Разходите за храна и безалкохолни напитки се увеличават от 440 на 452 лв. (с 2,9%); Разходите за алкохолни напитки и цигари нарастват от 61 на 65 лв. (с 6,5%); Разходите за облекло и обувки намаляват от 43 на 31 лв. (с 27,5%); Разходите за жилище (вода, електроенергия, отопление, обзавеждане и поддържане на дома) нарастват от 217 на 240 лв. (с 10,2%); Разходите за здравеопазване намаляват от 96 на 81 лв. (с 15,9%). Разходите за транспорт и съобщения намаляват от 165 на 152 лв. (със 7,7%). Разходите за свободно време, културен отдих и образование намаляват от 57 на 32 лв. (с 43,9%); Разходите за данъци и социални осигуровки се увеличават от 200 на 210 лв. (с 5,0%);

ПАЗАР НА ТРУДА

Безработица и заетост

По данни на НСИ през второто тримесечие на 2020 г. броят на безработните лица е 192,2 хил., от които 108,1 хил. (56,2%) са мъже и 84,1 хил. (43,8%) - жени. Коефициентът на безработица е 5,9%, съответно 6,2% за мъжете и 5,5% за жените. В сравнение с второто тримесечие на 2019 г. коефициентът на безработица се увеличава с 1,7 процентни пункта, като увеличението при мъжете и жените е съответно с 1,6 и с 1,8 процентни пункта. От всички безработни лица 17,3% са с висше образование, 55,5% - със средно, и 27,2% - с основно или по-ниско образование. В сравнение с второто тримесечие на 2019 г. е по-висок дялът на безработните с висше образование (с 2,2 процентни пункта) и на тези със средно образование (с 10,4 процентни пункта) за сметка на дела на безработните с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 3,1% за висше образование, 5,9% за средно образование и 13,4% за основно и по-ниско образование. Ръстът в безработицата между второто тримесечие на 2019 и второто тримесечие на 2020 г. се дължи почти изцяло на увеличаване броя на безработните с продължителност на безработицата до 6 месеца. През посочения период той се увеличава с 56,8 хил. и достига 91,4 хил. - близо половината от общия брой на безработните лица. Продължително безработни (от една или повече години) са 72,2 хил., или 37,5% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица намалява с 0,3 процентни пункта до 2,2% (2,6% за мъжете и 1,7% за жените). От общия брой на безработните лица 19,5 хил., или 10,2%, търсят първа работа. През второто тримесечие на 2020 г. коефициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години е 9,7%, като в сравнение със същото тримесечие на 2019 г. е по-висок с 2,8 процентни пункта. При мъжете коефициентът на безработица (15 - 29 навършени години) се увеличава с 2,0 процентни пункта, а при жените - с 3,9 процентни пункта, като достига съответно 9,3 и 10,2%.

Коефициент на безработица

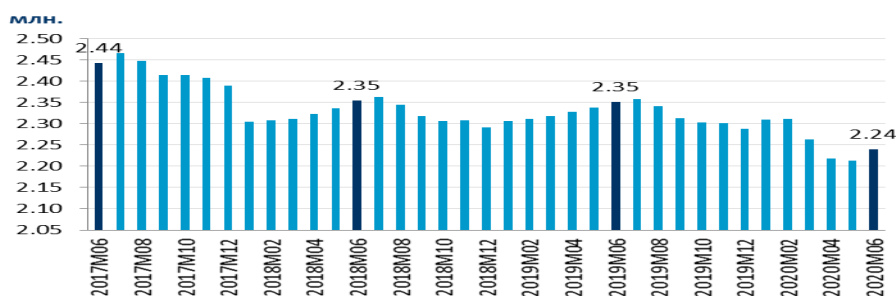

През второто тримесечие на 2020 г. **общият брой на заетите лица** на възраст 15 и повече навършени години е 3 079,6 хил., от които 1 642,0 хил. мъже и 1 437,6 хил. жени. В сравнение с второто тримесечие на 2019 г. броят на заетите лица намалява с 5,6%. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 52,0%, като при мъжете този дял е 57,8%, а при жените – 46,6%. През второто тримесечие на 2020 г. 1 936,7 хил., или 62,9% от заетите лица, са в сектора на услугите, 938,5 хил. (30,5%) - в индустрията, и 204,5 хил. (6,6%) - в селското, горското и рибното стопанство. От всички заети 3,8% (117,8 хил.) са работодатели, 6,9% (212,5 хил.) - самостоятелно заети лица (без наети), 88,6% (2 728,7 хил.) - наети лица, и 0,7% (20,6 хил.) - неплатени семейни работници. От общия брой на наетите лица 2 016,6 хил. (73,9%) работят в частния сектор, а 712,1 хил. (26,1%) - в обществените. Броят на наетите лица с временна работа е 96,7 хил., или 3,5% от всички наети лица. През второто тримесечие на 2020 г. заетостта в отделните възрастови групи е следната: Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 2 979,5 хиляди. Коефициентът на заетост за населението в същата възрастова група е 67,4% (70,9% за мъжете и 63,8% за жените). Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 29 навършени години е 37,8% (42,4% за мъжете и 32,8% за жените). Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 72,2%, съответно 76,0% за мъжете и 68,4% за жените. В сравнение с второто тримесечие на 2019 г. коефициентът на заетост (20 - 64 навършени години) се понижава с 3,5 процентни пункта, като намалението при мъжете е с 3,3 процентни пункта, а при жените - с 3,7 процентни пункта. Заетите лица на възраст 55 - 64 навършени години са 604,2 хил., или 64,0% от населението в същата възрастова група (68,2% от мъжете и 60,1% от жените).

Наети лица

По предварителни данни на Националния статистически институт наетите лица по трудово и служебно правоотношение към края на юни 2020 г. намаляват с 23,5 хил., или с 1,0%, спрямо края на март 2020 г., като достигат 2,24 милиона. Спрямо края на първото тримесечие на 2020 г. най-голямо намаление на наетите лица се наблюдава в икономическите дейности „Култура, спорт и развлечения“ - с 4,5%, „Преработваща промишленост“ - с 3,5%, и „Добивна промишленост“ - с 2,9%. Най-голямо увеличение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение е регистрирано в дейностите със сезонен характер: „Хотелиерство и ресторантьорство“ - с 8,4%, и „Селско, горско и рибно стопанство“ - с 5,0%. В структурата на наетите лица по икономически дейности най-голям е относителният дял на наетите по трудово и служебно правоотношение в дейностите „Преработваща промишленост“ и „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети“ - съответно 21,0 и 17,3%. В края на юни 2020 г. в сравнение с края на юни 2019 г. наетите лица по трудово и служебно правоотношение намаляват със 111,5 хил., или с 4,7%. Най-голямо намаление на наетите се наблюдава в икономическите дейности „Хотелиерство и ресторантьорство“ - с 48,8 хил., „Преработваща промишленост“ - с 31,0 хил., и „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ - с 12,8 хил., а най-голямо увеличение - в „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - с 6,0 хиляди. В процентно изражение намалението е най-значително в икономическите дейности „Хотелиерство и ресторантьорство“ - с 34,9%, „Операции с недвижими имоти“ - със 7,4%, и „Култура, спорт и развлечения“ - със 7,2%, а най-голямо увеличение е регистрирано в „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - с 6,3%.

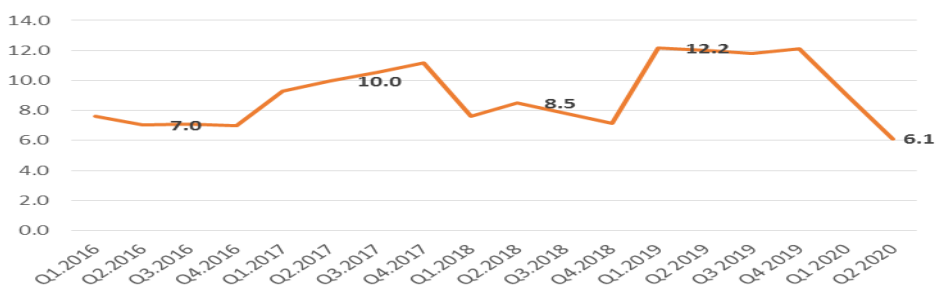
България: Брой наети лица

Работна заплата

Средната брутна месечна работна заплата за април 2020 г. е 1 323 лв., за май - 1 333 лв., и за юни - 1 355 лева. През второто тримесечие на 2020 г. средната месечна работна заплата е 1 337 лв. и нараства спрямо първото тримесечие на 2020 г. с 1.5%. Икономическите дейности, в които е регистрирано най-голямо увеличение, са „Финансови и застрахователни дейности“ - със 7,9%, и „Образование“ - със 7,0%. Най-значително намаление на заплатите е регистрирано в икономическите дейности „Хотелиерство и ресторантьорство“ - с 12,2%, и „Култура, спорт и развлечения“ - с 8,6%. През второто тримесечие на 2020 г. средната месечна работна заплата нараства с 6,1% спрямо второто тримесечие на 2019 г., като най-голямо е увеличението в икономическите дейности „Операции с недвижими имоти“ - с 15,6%, „Образование“ - с 12,2%, и „Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване“ - с 9,0%. Икономическите дейности с най-високо средно месечно трудово възнаграждение на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през второто тримесечие на 2020 г. са: „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения“ - 3 270 лева; „Финансови и застрахователни дейности“ - 2 287 лева; „Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива“ - 2 105 лева. Най-нископлатени са били наетите лица в икономическите дейности: „Хотелиерство и ресторантьорство“ - 647 лева; „Други дейности“ - 903 лева; „Селско, горско и рибно стопанство“ - 973 лева. Спрямо същия период на предходната година средната месечна работна заплата през второто тримесечие на 2020 г. в общественния сектор нараства с 6.9%, а в частния - с 5.8%.

Номинален ръст на работната заплата на годишна база по тримесечия (%)

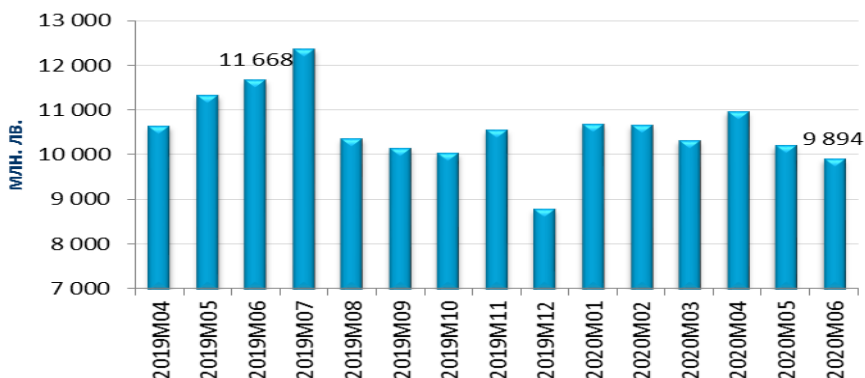

ФИСКАЛЕН СЕКТОР

Бюджетно салдо

По данни на МФ бюджетното салдо по КФП на касова основа към 30 юни 2020 г. е положително в размер на 1 612,7 млн. лв. и се формира от превишение на приходите над разходите по националния бюджет в размер на 1 099,2 млн. лв. и по европейските средства в размер на 513,5 млн. лева. На база на данните от месечните отчети за касово изпълнение на бюджетите на първостепенните разпоредители с бюджет приходите, помощите и даренията по КФП към юни 2020 г. са в размер на 21 430,8 млн. лв. или 48,3 % от годишните разчети. Съпоставени със същия период на предходната година, те намаляват номинално с 855,1 млн. лв. При данъчните и неданъчните приходи се наблюдава спад с 1 274,1 млн. лв. (6,0 %), а постъпленията от помощи и дарения (основно грантове по програмите и фондовете на ЕС) са повече с 419,1 млн. лв. (36,4 %), сравнени с края на юни 2019 година. Приходите се забавят вследствие на негативните ефекти върху постъпленията при всички основни данъци от кризата, породена от разрастването на пандемията с COVID-19. На база на предварителни данни и оценки към края на месец юли 2020 г. се очаква превишение на приходите над разходите по консолидираната фискална програма (КФП) в размер на 1 726,1 млн. лв. (1,5 % от прогнозния БВП). Размерът на фискалния резерв към 30.06.2020 г. е 9,89 млрд. лв., в т.ч. 9,84 млрд. лв. депозити на фискалния резерв в БНБ и банки и 0,05 млрд. лв. вземания от фондовете на Европейския съюз за сертифицирани разходи, аванси и други.

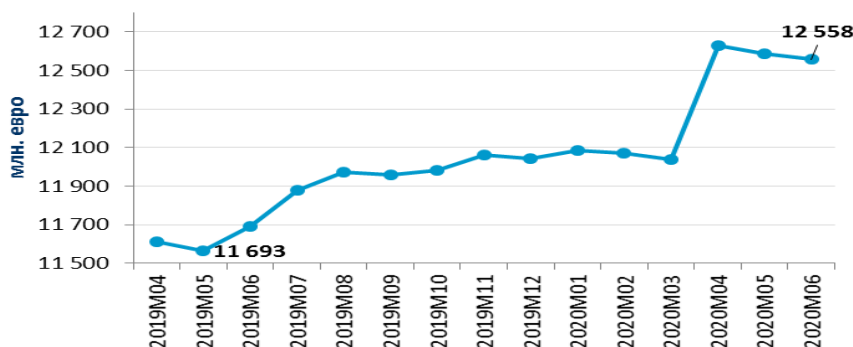
България: Фискален резерв

Дълг на подсектор „Централно управление“

По данни на МФ към края на юни 2020 г. дългът на подсектор „Централно управление“ възлиза на 24 561,8 млн. лева. Вътрешните задължения са 6 236,2 млн. лева, а външните 18 325,6 млн. лева. В края на отчетния период съотношението на дълга на подсектор „Централно управление“ към БВП възлиза на 20,9 %, като делът на вътрешния дълг е 5,3%, а на външния дълг – 15,6%. В структурата на дълга на подсектор „Централно управление“ в края на периода вътрешните задължения заемат дял от 25,4%, а външните – от 74,6 %. Гарантираният дълг на подсектор „Централно управление“ към 30 юни 2020 г. е в размер на 110,2 млн. лева. Вътрешните гаранции са 63,2 млн. лева, а външните – 47,0 млн. лева. Съотношението гарантиран дълг на подсектор „Централно управление“/БВП е в размер на 0,1 %. Съгласно водения от Министерството на финансите, на основание на чл. 38, ал. 1 от Закона за държавния дълг (ЗДД), официален регистър на държавния и държавногарантирания дълг, държавният дълг към края на юни 2020 г. достига до 23 141,9 млн. лева или 19,7 % от БВП. Вътрешните задължения са в размер на 5 956,8 млн. лева, а външните – в размер на 17 185,1 млн. лева. Държавногарантираният дълг през юни 2020 г. възлиза на 1 646,9 млн. лева, вътрешните гаранции са 63,2 млн. лева, а съотношението държавногарантиран дълг/БВП 1,4

Държавен дълг

БАНКОВ СЕКТОР

По данни на БНБ активите на банковата система към 30 юни 2020 г. са в размер на 115.3 млрд. лв. и нарастват с 0,4% на месечна база и с 6,2% на годишна база. Относителният им дял в БВП е 90,9%. Размерът на brutния кредитен портфейл на клиенти на банковата система в края на юни е 67,0 млрд. лв. и нараства с 0,4% на месечна база и с 6,1% на годишна база. Относителният дял на кредитите в БВП е 52%. Кредитите на нефинансови предприятия са в размер на 36,5 млрд. лева и нарастват с 0,2% на месечна база и с 1,7% на годишна база. Кредитите на други финансови предприятия са в размер на 4,7 млрд. лева и намаляват с 0,7% на месечна база при ръст от 33,2% на годишна база. Кредитите на бюджетни предприятия са в размер на 0,9 млрд. лева и нарастат с 2,2% на месечна база и с 23,9% на годишна база. Депозитите за домакинствата са в размер на 24,9 млрд. лева и нарастват с 0,9% на месечна база и с 8,2% на годишна база. В това число, жилищните кредити са в размер на 13 млрд. лева и нарастват с 0,8% на месечна база и с 12% на годишна база. В условията на задълбочаваща се криза, породена от коронавируса, домакинствата насочиха своето внимание към жилищните кредити, подпомогнати от снижаващите се цени на жилищния пазар и ниските лихви, предлагани от банките в този сегмент. Кризата COVID-19 влияе и на динамиката на потребителите кредити: възможността за получаване на безлихвени заеми като една от мерките, предлагани от правителството доведе до ръст на потребителските кредити с 0,9% на месечна база и с 5,1% на годишна база, като общият им размер надхвърля 12,5 млрд. лева.

Общият размер на депозитите от клиенти на банковата система надхвърля 93,3 млрд. лева и нарастват с 0,2% на месечна база и с 8% на годишна база. Относителният им дял в БВП е 73,7%. Растеж има в ресурса на домакинства (с 0,4% на месечна база и със 7,6% на годишна база) до 59,1 млрд. лева. Депозитите на нефинансови предприятия са в размер на 28 млрд. лева и нарастват с 0,5% на месечна база и с 11,2% на годишна база. Депозитите на финансови предприятия са в размер на 3,4 млрд. лева и намаляват с 5,5% на месечна база и с 9,8% на годишна база. Депозитите на бюджетни предприятия са в размер на 2,9 млрд. лева и нарастват

България	30.06.2018	31.12.2019	30.05.2020	30.06.2020	Изменение	Изменение	Изменение	Дял в
Показатели за посредничество	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	m/m (%)	y/y (%)	yend (%)	БВП (%)
АКТИВИ НА БАНКОВАТА СИСТЕМА (BGN '000)	108 578 751	114 201 141	114 869 303	115 276 097	0.4	6.2	0.9	90.9
Кредити за държавно управление	778 729	932 642	944 423	964 744	2.2	23.9	3.4	0.8
Кредити за нефинансови предприятия	35 872 899	36 572 986	36 392 438	36 468 674	0.2	1.7	-0.3	28.8
Кредити на финансови предприятия	3 504 967	4 594 445	4 710 644	4 682 136	-0.6	33.6	1.9	3.7
Кредити на домакинствата общо, в т.ч.	22 989 092	24 193 012	24 652 704	24 868 926	0.9	8.2	2.8	19.6
Жилищни	11 615 648	12 486 585	12 906 913	13 008 376	0.8	12.0	4.2	10.3
Потребителски	11 949 678	12 427 283	12 444 010	12 560 963	0.9	5.1	1.1	9.9
Микро и други кредити	-576 234	-720 856	-698 219	-700 413	0.3	21.6	-2.8	-0.6
ОБЩО КРЕДИТИ	63 145 687	66 293 085	66 700 209	66 984 480	0.4	6.1	1.0	52.8
ПРИВЛЕЧЕНИ СРЕДСТВА ОТ КЛИЕНТИ в т.ч.	86 478 919	91 853 230	93 203 665	93 392 593	0.2	8.0	1.7	73.7
Депозити на Държавно управление	2 641 370	2 665 018	2 918 914	2 934 072	0.5	11.1	10.1	2.3
Депозити на Нефинансови предприятия	25 184 803	28 150 012	27 867 371	28 000 736	0.5	11.2	-0.5	22.1
Депозити на Други финансови предприятия	3 726 945	3 422 053	3 554 719	3 360 858	-5.5	-9.8	-1.8	2.7
Депозити на Домакинства	54 925 801	57 616 147	58 862 661	59 096 927	0.4	7.6	2.6	46.6
Собствен капитал	14 143 289	14 396 914	14 595 027	14 746 519	1.0	4.3	2.4	11.6
Нетна печалба	917 874	1 674 983	476 446	515 205		-43.9		
Банкови показатели (%)								
ROE	13.0	11.6	7.8	7.0	-0.8	-6.0	-4.6	
ROA	1.7	1.5	1.0	0.9	-0.1	-0.8	-5.2	
Капиталова адекватност	20.5	20.2	n.a.	n.a.				
Ликвидност на активите	260.6	269.9	252.3	258.0	5.7	-2.6	-5.2	
Проблемни кредити	7.2	6.5	n.a.	8.0		0.8	1.5	
БВП	115 437 000	115 437 000	126 769 000	126 769 000				
EUR/BGN	1.95583	1.95583	1.95583	1.95583				

Източник: БНБ, МФ, Изчисления ОББ

Собственият капитал в баланса на банковата система нараства с 1% на месечна база и с 4,7% на годишна база до 14,7 млрд. лева.

Отношението на ликвидно покритие на банковата система е 258.0% (при 261.0% три месеца по-рано). В края на юни ликвидният буфер е 30.5 млрд. лв., а нетните изходящи ликвидни потоци са 11.8 млрд. лв.

Печалбата на банковата система към 30 юни 2020 г. е в размер на 515 млн. лв. (при 918 млн. лв. за първите шест месеца на 2019 г.). Разходите за обезценка на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, към края на юни 2020 г. са 380 млн. лв., като се повишават със 197 млн. лв. (107.8%) спрямо отчетените към края на юни 2019 г. (183 млн. лв.).

Показател (BGN'000)	30.06. 2019	30.06. 2020	Годишно изменение (%)
Приход от лихви	1 522 674	1 471 492	-3.4
Разход от лихви	143 131	166 703	16.5
Нетен лихвен доход	1 379 543	1 304 789	-5.4
Обезценки	182 791	379 767	107.8
Приходи от дивиденди	138 357	182 104	31.6
Приходи от такси и комисиони	645 949	580 885	-10.1
Разходи за такси и комисиони	101 037	96 711	-4.3
Нетен доход от такси	544 912	484 174	-11.1
Административни разходи	820 056	814 418	-0.7
Разходи за персонал	440 651	449 193	1.9
Нетен оперативен приход	2 132 571	2 109 968	-1.1
Нетна печалба	917 874	515 205	-43.9

Източник: БНБ, Изчисления: ОББ

В отчетността с референтна дата 30 юни 2020 г. са направени изменения и допълнения по силата на Регламент за изпълнение (ЕС) 2020/429 на Комисията от 14 февруари 2020 година за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 за предоставянето на информация от институциите на надзорните органи. Част от измененията се отнасят до промени в обхвата на отчитаните брутни кредити и аванси. Съгласно измененията, за разлика от периода юни 2015 г. – март 2020 г., "паричнисалда при централни банки и други влогове на виждане" не следва да се включват в обхвата на брутните кредити и аванси, а се докладват отделно. Към 30 юни 2020 г. за банковата система техният размер е 20.3 млрд. лв., а по новия начин на отчитане размерът на брутните кредити и аванси е 74.2 млрд. лв. Макар че при съпоставим обхват брутните кредити и аванси биха имали минимално увеличение с 95 млн. лв. през второто тримесечие на 2020 г. до 94.5 млрд. лв. в края на юни, методическата промяна оказва своето значително отражение, свивайки тази позиция с 21.4%. Вследствие на това промени настъпват и в равнището на съотношението на брутни необслужвани кредити и аванси. Изчислено на базата на новия (стеснен) обхват за кредити и аванси съотношението е 8.1% в края на юни 2020 г., при 8.00% в края на март, което се дължи на запазен брутен размер на необслужваните кредити и аванси – 6.017 млрд. лв. в края на юни, при 6.013 млрд. лв. в края на март.

	Брутна балансова стойност/номинална стойност					Натрупана обезценка, натрупани отрицателни промени в справедливата стойност поради кредитен риск и провизии	Неработещи кредити > 90 дни	Относителен дял на неработещите кредити
		Обслужвани	Необслужвани					
				Малко вероятно да бъдат изплатени, без просрочие или с просрочие ≤ 90 дни	Просрочие > 90 дни ≤ 180 дни	Просрочие > 180 дни		
Неработещи кредити Общо								
Кредити и аванси	74 164 362	68 147 482	2 191 678	446 482	3 378 720	-3 540 319	6 016 880	8.1
Централни банки	2	2	0	0	0	0	0	0.0
Държавно управление	964 744	959 123	800	15	4 806	-8 450	4 821	0.5
Кредитни институции	7 179 880	7 179 880	0	0	0	-6 159	0	0.0
Други финансови предприятия	4 682 136	4 551 343	1 987	0	128 806	-85 481	128 806	2.8
Нефинансови предприятия	36 468 674	32 438 798	1 668 300	228 054	2 133 522	-2 064 217	2 361 576	6.5
Домакинства	24 868 926	23 018 336	520 591	218 413	1 111 586	-1 376 012	1 329 999	5.3
От които: Кредити, обезпечени с жилищен имот	13 008 376	12 237 378	266 108	80 218	424 672	-414 454	504 890	3.9
От които: Потребителски кредит	12 560 963	11 412 589	315 317	146 754	686 303	-952 279	833 057	6.6

Източник: БНБ, изчисления ОББ

Ако с цел съпоставимост, показателят бъде изчислен при предишния обхват и методика, приложими през периода юни 2015 г.– март 2020 г., той би бил на равнище 6.4% както към края на юни, така и към края на март 2020 г. На 9 април 2020 г. с решение на Управителния съвет на Българската народна банка бе утвърден представеният от Асоциацията на банките в България (АББ) проект на Ред за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции във връзка с извънредното положение, въведено от Народното събрание на 13 март 2020 г. След утвърждаването му документът представлява частен мораториум по смисъла на Насоките на Европейския банков орган (ЕБО) относно законодателните и частните мораториуми върху плащания по кредити във връзка с COVID-19 (EBA/GL/2020/02). В тази връзка бе утвърдена отчетна форма за събиране на информация по Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции. Обобщени данни на ниво банкова система, докладвани от банките чрез тази отчетна форма, са оповестени за първи път на 31 юли 2020 г. за периодите 30.04.2020 г., 31.05.2020 г. и 30.06.2020 г. Данните са с натрупване към края на обозначения период и са достъпни в рубриката, съдържаща агрегираните данни за банковата система за съответния период.

По Реда за отсрочване и уреждане на изискуеми задължения към банки и дъщерните им дружества – финансови институции, към 30 юни 2020 г. са подадени общо 118 584 искания за задължения с брутна балансова стойност 9772 млн. лв. От тях са одобрени 98 499 броя за 8117 млн. лв. Предприятията са заявили 15 068 броя за 7539 млн. лв., като от тях са одобрени 13 156 броя за 6207 млн. лв. От домакинствата са подадени 103 516 броя искания за 2233 млн. лв., от които са одобрени 85 343 броя за 1910 млн. лв. Спрямо 30 април 2020 г. общият брой на одобрените искания от предприятия и домакинства е увеличен с 61 288 броя, а brutният размер на одобрените задължения, обект на частния мораториум, нараства с 4689 млн. лв.

Отказ от права: Този документ е само за информация. Анализиранията цифрова информация е осигурена от надеждни, институционални източници като КВС, НСИ, МФ, БНБ, ОИСП, ЕЦБ, ЕК, ЕБВР, МВФ, СБ, EMIS Internet Securities-Bulgaria, CEIC Internet Securities-Bulgaria, EMD Holdings LLC. Обединена Българска Банка (ОББ) приема официално прецизността и пълнотата на изготвените от тях данни. Нито степента, в която хипотезите, рисковете и прогнозите в този материал отразяват пазарните очаквания, нито техните реални шансове могат да бъдат гарантирани. Прогнозите са индикативни. Данните в тази публикация са от общ характер и е само за информационни цели. Тази публикация не следва да се използва като препоръка или предложение за закупуването или продажбата на никакви финансови инструменти и ценни книжа и не представлява предложение или проспект по смисъла на Закона за публично предлагане на ценни книжа, Закона за пазарите на финансови инструменти или други сходни регулаторни актове, включително чуждестранни. ОББ и КВС не носят отговорност за точността и пълнотата на тази информация. Повече информация по темите можете да получите при допълнително поискване.